

Postlu
Dan Paul

Dramma f' 7. Episodij

ta' Saemelo Galea

Salesjan

Teatru Salesjan - Sliemta -
Arkivju ta' l-Iscripts
No. 082

San Paul f' Malto

L-APPOSTLU SAN PAWL

Dramma f'seba' episodji:

miksub

minn

CARMELO GALBA S.D.B.

Mehud mill-Atti ta' l-Appostli li kiteb San Luqa.

NIES ID-DRAMM

*****

Saulu, umbghad Pawlu Appostli.	Snin 20
+ Trofinu, minn Efiso, habib ta' Sawlu.	" 56
Arestarko, minn Macedonia	" 58
Simon Giuda.	" 40
Luqa, Appostlu.	" 56
Stefanu, l-ewwel martri.	" 24
Gamaliele, surmast ta' Stefanu.	" 58
Giulju, centarjun Ruman.	" 26
Pubblju, l-ikbar fost l-ghonja ta' Malta.	" 36
Anania, kap tas-Sinedrju.	" 64
Anania, Rabbi ta' l-Insara.	" 66
Anima, irsir.	2 42
Onesmo, qaddej ta' Sawlu.	" 25
Vito, bin Simon Giuda.	" 13
Balam, ghani Malti.	" 40
Flowja, bin Balam.	" 7
Onozmar, Farizew.	" 54
Sestu, qaddej ta' Pubblju.	" 30
Dehra ta' Kristu.	" 33
Skrubi, farizej, suldati Rumani, suldati tas-Sinedrju, poplu Ijudi, barbari Maltin umbghad insara.	

Olina Gotthar
Gotthar ibba id. Plan

Epoka tal-bidu tad-dramm, sentejn wara il-
mewt ta' Sidna Gesu' Kristu.

N.B. Wiehed irid jahseb ghal xi 40 persunagg.

L-EWWEL EPISODJU.

*****

L-EWWEL MARTRI.

Persunaggi:

Sawlu minn Tarsu(persegufar)
 Stefanu, l-ewwel martri.
 Gamaliele, Surnast ta' Stefanu
 Onezmar, Farizew.
 Skriba tal-Kunsill
 Onima, irsir.
 Poplu Lhudi, ilhna jew kant ta' l-Angli.

////////////////////

Xena:

Taht il-hitan tat-Tempju ta' Gerasalemm, sentejn wara
 il-mewt ta' Sidna Ġesu' Kristu.

xena l.

Sawlu, umbagħad Onima.

Sawlu: Le, mhux lili għandhom jigu jirrankontaw dawn il-kmeri-
 jiet; it-tifel ta' wiened haddiem ma jistax ikun illi
 Huwa dak li habbrulna il-profeti.....bniedem illi miet
 fuq il-forka tas-Salib, ma jistax ikun illi kien il-
 Messija. Ikun wisq iblah min jemma f'dawn il-qlajja tan-
 Nazzarej; dan huwa dagh l-aktar fahxi; o Stefanu, inti
 riedt tqarraq bija, izda ma jirnexxilekx; issa naraw jekk
 quddiem l-imħalfinghandekx il-hila tiddefendi ruhek u
 tipperswadinhom

Onima: (jidhol b'seratizz f'idu u b'xi għodod u jpoggihom fl-art)

Sawlu: Ja irsir, hema x'tifhem li tagħmel ?

Onima: Jiena jisimni Onima u ma jiena irsir ta' hadd; naqdi lir-
 Rabbi, għandi parti fit-Tempjubħalma għandu parti il-gebel
 bħalma għandhom parti il-kolonna, l-arki, il-koppla tad-
 deheb li tagħttieh.

Sawlu: Ma wigibtnix għal mistoqsija li għamiltlek: għidli xinti
 tagħmel; u dik il-pergamena ?

Onima: Jekk inti taf taqra, aqraha (jlehu il-pergamena minn idejn
 Sawlu li kien hadielu) Cibha, halli inpoggiha f'postha;
 jiena ma nafx naqra, izda fhimt illi hija sentenza tal-
 mewt. Din tahieli l-iskriba biex indendilha ma dan it-
 travu u jkun jista' jaqraha kullhadd. Milli stajt nifhem
 ma dan it-travu għandu jigi marbut wiehed zagħzugh
 biex jigi imħaggar.

Sawlu: Imħaggar ? Dan ma jistax ikun ? Meta.....u għaliex ?

Onima: Oh. F'għieh Elija kemma trid tkun taf affarijiet.....
 (ipoggi it-travu mal-hajt u fuq iwahaal il-pergamena.)

Onima: Jekk taf taqra, aqra, u mur sejjaħ lil kullhadd 3
biex jigi jaqra.

Sawlu: (jaqra) Fl-isem ta' jeova Mose' jghid: "Min jidghi b'Alla
jaqra taħt il-pina tal-mewt, jista jkun cittadin jewbarrani.
Il-poplu kollu għandu s-setgħa ihaggar lil-midgħi." (idur
fuq Onima) Jaqaw din is-sentenza laq tet ixorti ta' dak
izz-agħzugh li resqu quddiem l-imħalifin tas-Sinedrju?
Irrid nghid Stefanu huwa ga ikuonda nat għal-mewt?

Onima: (jigbor l-ghodda) Stefanu jew haddieħor aqra u tkun taf;
jien ngħid għalija ma nafx naqra u anqas irrid nitgħallem
jew għandi rieda nagħllem lil haddieħor. Sahħa u skiem.
(jitlaq)

xena li

Gamaliele u Sawlu.

Gamaliele: (li sama l-aħħar kliem, jidhol u jmur fuq Sawlu)
Iva, il-vitma tas-sagrificċju huwa l-imsejken
zagħzugh Stefanu.

Sawlu: Oh, surmast Gamaliele inti ukoll tinsab hawn?

Gamaliele: Sawlu, ma kontx tistemmieni, hux tassew? Meta Stefanu
imħabba l-ghogħbijiet li kien qed jaħmel fost il-poplu
gie imsejjaħ quddiem il-Kunsill il-Kbir, jien ukoll kont
wieħed minn ta' l-ew-el li mort nigri. Kienu hafna
dawk li xlewn li kien qed ixewwex il-poplu biex ixej-
jen il-ligi ta' Mose' u jikkiana Gesu' ta' Nazareth
bħala l-imwieħed Messija, u Stefanu quddiem it-theddid
tal-mewt ma bazax jghid illi Kristu huwa l-Iben t'Alla
feddej tal-għnus.

Sawlu: Kellu il-hila jghid dan il-kliem quddiem il-Pricep tas-
Sacerdoti? Nistagħgeb kief ma seħtux u dawwarlu
wiccu bil-hartiet?

Gamaliele: Dak il-hin fis-Sinedrju qamet aghaħ kbira u xlew lil
Stefanu illi qiegħe iwaqqa għac-cajt it-tagħlim tal-
Kotba Imqaddsa.

Sawlu: U zgur dawk huma tradizjonijiet l-aktar għeziez ta'
missierijietna.

Gamaliele: Kullhadd Bevuci waħda għajjat: "Dan qiegħed jidgħi
kontra Alla."

Sawlu: X'riedu jasingħu qalil aktar minn dak il-kliem li
huwa lissen biex jikkundannawha għal-mewt?

Gamaliele: Il-pricep tas-Sacerdoti qallu biex jiskot u gieghlu
biex jiddefendi ruħu.

Sawlu: Le...le...kieku jien ma kontx inħallih jiftaħ fomm;
Huwa x'wiegeb?

Gamaliele: Bl-akbar hlewwa fuq dik tal-bnedmin kollha irrakonta
fuq l-għaqda ta' Abram u ta' mose', ta' Daniele ma
Salamun, u ta' Daniele mal-Profeti, fejn minn din il-
għaqda ried juri li kien kollox imħejji mid-Divina
Provvidenza għal-nigja tal-Messija, għal Gesu' ta'
Nazareth.

Sawlu: (immashan) Le...le ...ma jistax ikun li Stefanu beda jitlef rasu?.....U inti, mahbub surmast tieghi li minnek xrobt il-halib u l-ghasel ta l-iskrittura, inti Gamaliele f'Israelle li ukoll Stefanu skular tieghek, ghaliex ma ghalatlux fommha biccanfi~~t~~ tieghek ?

Gamaliele: Iva, jiena surmast tieghek u ta' Stefanu, u dan jaghamilli unur, izda x'hin smajt lil Stefanu jittellem aktar B-ilsien ta' anglu milli ta' bniedem, il-kelma rebhitli qalbi u nistaqrek illi gibidni biex nemmen kull kelma li harget minn fommha.

Sawlu: Surmast Gamaliele, inti qieghed thewden.

Gamaliele: Ismaghni Sawlu; ghaddew ga sentejn minn dak in-nhar li Gesu' Nazzarenu gie mislub fuq is-Salib. Minn dak in-nhar jiena kollox rajt ghaddej minn quddien ghajnejja, u bejni u bejn ruhi nghid illi izz-mien ghad juri illi dawk il-grajjiet kienu kolla gejjin minn Alla, u ried ikun l-iskular tieghi Stefanu biex bil-kliem tieghu jigbidni ghal-fidi ta' l-insara. Dak il-hin illi kien qed jittellem, fuq wiccu kellu bhal dehra celestjali, u ma dwaru bhal dija. Kien jidher mixghul b'imhabba Divina, u kliemu kien donnu niezel minn fomm il-kwiekeb li jmissu mas-sema.

Sawlu: #add ma kellu il-hila jaghlaqlu fommha ? Xtaqt li kont hemm jiena.....

Gamaliele: Kollha bdew jghajtu u jgarmu snienhom. Nisthajjel illi qalbnom bdiet taqbez bir-rabjam~~ar~~-rawgha ~~u~~ dahret hierga minn fommhom; izda Stefanu kalm bhal haruf, u bla biza xejn issokta jghid illi Kristu gie diga fid-dinja; huwa dak li salbu.

Sawlu: Surmast, jew Stefanu sahhrek bi kliemu jew ghamietek l-imhabba li ghandek ghalih u ghalhekk nibza illi inti ser tispicca biex tiggennen.

Gamaliele: Attent pero' illi inti matitlifx rasek qabli, Sawlu; din il-mibgheda li ghandek ghal l-insara ma nafx fejn sejra twasslek... ghamietek ghal kollox; inti ghandek ruhek taqbad bhal hug iega... ghandek qalbek hanina... inna #iha il-hegga qarreiqa li qieghda ddallam is-sensi tieghek..... (jistana xi ghajjat) Hekku, huma l-ispirti hziena li dahlu f'dawn in-nies biex iwettqu delitt ta' l-akbar ingiustizzja moqzieza.

Sawlu: Iva, hawnekk hawn indendlic~~is~~-entenza tal-mewt li tistho oqqlu; hawn tant it-tempju gie maghzul il-post fejn ghandu joqghod it-tron ta' Stefanu (j^etbissem) u dak il-gebel ikunu^e fjuri li jahslulu gismu bid-dmija (jidhaq)

Gamaliele: Dan huwa delitt u xejn aktar. Ikun assassin min jaqbad l-ew~~w~~el gebla.

Sawlu: Din mhix hageh~~ra~~ hlief dak li tobligana il-ligi taghna

Gamalielle: Jiena ghal din idd-dehra tal-mewt innocenti ta' Stefanu zgur naqa mejjet. Ahjar inwarrab (jitlaq)
 Sawlu: U jiena nibqa hawn biex nifrah b'dawk li ghandom ihaggruh (ferhan)

xena lil

Stefanu imbattat mill-folla, skriba; u Sawlu jistenna x'inhu gej.

stefanu: (marbut bil-hbula jiegaf f'nofs ix-xena) Jiena hawn ghar-rieda taghkom (ihares lejn is-sema) Mekku jiena qed nara is-smewwiet miftuhin u l-Ingħallem, l-Ihen tal-bniedem imqiegħed fil-lemin t'Alla il-Missier.

Poplu: (jaghjjat u jimbotta lil Stefanu) Għal-mewt, ... għal-mewt.. it-traditur ta' missierijietna.

Sawlu: Sewwa qiegħdin tghidu.. għal-mewt minn jidghi.

Stefanu: Inti ukull, habib tiegħi Pawlu?

Sawlu: Jiena lilek iżjed ma nafekx.... xej.. iżjed ma jorbotni miegħek.

Stefanu: Iżjed jiena lilek nafirlek.

Sawlu: Ma naccettax il-mafrat tiegħek.

Stefanu: Alla jagħtik id-dawl (il-folla tkaxkar lil Stefanu il-barra)

Sawlu: Halli is-sema tipgħat fuqek xita ta' sajjatti. (idur fuq il-qattiela) Min sejjer ihaggru? Araw, minn irid inzommlu hweggu (wahau) B'hekk inkun ~~ista~~ jien ukoll nieħu seħem fil-mewt tiegħu. Ħati f'Mose' meta jiena inkun qiegħed inzommlkom il-mantelli tagħkom, inkun qiegħed nissieħeb jien ukoll fil-mewt tiegħu..... tuħomli (il-qattiela jaqilgħu il-mantelli minn fuqom u jagħtuħom lil Sawlu.)

Skriba: (jidhol in ~~fa~~ el) Dan hu il-post magħzul għal-mewt ta' Stefanu.

Sawlu: Il-folla kaxritu hemm mal-hajt tat-Tempju.

Skriba: Ahna għandna nobdu l-ordnijiet tal-Kunsill il-Kbir (imur fejn għandna ssir it-tragedja)

Stefanu: (jerga jidhol imbattat mil-folla; din id-darba jiccastjawlu dahru mal-hajt tat-Tempju; Stefanu jiftah digħajh għamla ta' salib u jħares bil-hlewwa)

Sawlu: Harsu lejn l-aduratur tal-Krucifiss.

Folla: Għal-mewt..... għal-mewt..... (Stefanu jinzel għar-rkobotejh, jagħhaqqad idejh ma xulxin u jibqa cass ihares lejn is-sema; f'daqqa waħda minn idejn il-qattiela li huma is-suldati tas-Sinedrju toħrog xita ta' gebel għal fuq il-gisem delikat ta' Stefanu.)

Sawlu: Imma kif anqas jitharrek? Inqas jitkellew... oqghod donnu sejjer jiftah fommu..... nisimgħu.

- Stefanu: Mulejja Alla tieghi, ahfrilhom ghal dan li qieghdin jaghmlu; titfax il-haqq tieghek fuqhom.
- Sawlu: Sejjah lin-Nazzarenu biex jigi jehilsek minn dawk id-daqqiet tal-gebel.
- Stefanu: Sawlu, ftit minuti ohra u jien inkun hemm fuq nitlob ghal konversjoni tieghek.
- Sawlu: Itlob, iva, u lili ma tigrini l-ebda hniena ghalik (is-suldati qattiela jossoktaw ihagru lil Stefanu Stefanu, li joatti fl-art ghal mejjet.)
- Stefanu: Mulejja... ilqa... fi... hdanek... ir-ruh... tieghi (imut)
- Sawlu: Sa fl-ahhar, ha dak li kien jisthoqqlu.
- Skriba: Miet. Hadd ma jitfa aktar gebel.
- Sawlu: Suldati, hudu il-mantelli taghkom; ghandi l-unur nghid li tajtkhom l-ghajnuna (is-suldati jiehdu il-mantelli) Leart taghna helset minn lifgha velenuza (imur fuq il-katavru ta' Stefanu) Miet. U issa halluh hawn, biex bil-lejl jigu l-ghasafar u l-annimali jiklu il-gisem tieghu (dahqa generali)
- Skriba: L-opra taghna hija lesta; immorru ngharfu lis-sinedrju. (lil Sawlu) U int, zaghzugh hebrieki, mur fittex kull fejn jinsabu segwaci tan-Nazzarenu; aqleb id-djar kollha ta' taht fuq, u kull fejn issib nisrani, orbtu bil-hbula u kaxkru lejn il-habs. Izda biex ikollok success, nissugerilek lil titlaq ghal Damasko.
- Sawlu: Tajjeb, jekk il-kapijiet tas-Sinedrju ghandom din il-fiducja fija, jien ntir bhal vlegga ghal Damasko, biex nisvoga il-qilla tieggi kontra in-Nazzareni. Nurikohm x'ghandi il-hila naghmel, jiema .....
- Skriba: Precisament, ghal bicca xognol bhal din, kien jintieg bniedem qalbieni bhalek; halli immur nitkellem mal-kapijiet; tibzax mieghek ikollok suldati u kullma jintieg; narga narak; immorrru (suldati u poplu u kullha dd jitlaq wara skraba.)
- xena IV
-
- Onesma u Sawlu.
- Onesmo: (Malli johrog skraba jidhol ha minnih u jmur fuq Sawlu) Sinjur jiena smajt kollox, il-kunsill il-kbir ghazlek biex tmur fil-belt ta' Damasko... l-impriza hija iebsa... trid li tirnexxi? Hu lili mieghek, jiena ningala biex naghmilha ta' kollox, ukoll ta' qattiel jekk ikun jintieg.....
- Sawlu: Hares hemm; dak huwa certu Stefanu li kien siehbi fl-iskola; id-demm tieghu ibaqbaq ~~da/da/da~~ taht id-daqqiet tal-gebel ma reggagh nix pass lura, anzi sevieni ta' hmira biex naqbad insara ohra li ghad iridu jaghdu minn taht il-ponta tax-xabla tieghi.

- Sawlu: Izda ghidli x'inhui illi igieghlek tinghaqad mieghi f'perikli bhal dawn?
- Onesmo: Il-hrara tal-glorja. Ix-xawqa li noghla fil-grad tieghi li naghmel isem mal-kbarat tas-Sinagoga.
- Sawlu: Tajjeb, twieghdni li tkun fidil mieghi?
- Onesmo: Fidil sa l-anqas qatra demm, sal-mewt (jienhu b'idejn xulxin) Evviva (jitlaq ferhan)
- xena V.
- Gamaliele u Sawlu.
- Sawlu: Inkun naf naghti tniem jiena ta' din is-setta gdida li nibtet bhal haxixa hazina. Ftit iehor u fil-gens taghna ma tibqax vina demm tigrri fil-gisem tal-midghijja tas-segwaci tan-Nazzarenu.
- Gamal: (jidhol u jmur drit fuq il-katavru ta' Stefanu, jinzel ghar-rkobotejh quddiemu) Mahbub tieghi Stefanu. qatluk bhal naruf. (imissu) Demm ghadu shun u jbaqbaq (johrog maktar u bieh jigbor id-demm ta' fuq wiccu u jbusu) Ruh safja bhal gilju. Donnok anglu li niezel mis-sema, biex tfewwah l-arja ta' din il-belt. *Incorse.*
- Sawlu: Is-Surmast ghadu jhewden fuq Stefanu, izda ma jdumx ma jinsich.
- Gamal: Stefanu tfisser kuruna; huwa l-ewwel martri tal-ligi il-gdida u diga qed igawdi xmara ta' hlewriet gewwa isesema (ibus il-katavru) Stefanu, itlob ghalija (kwazi jibki)
- Sawlu: Surmast jien inhoss moghdrija ghalik. inti kont thobou ghalix kien wiehed mill-anjar skulari tieghek.
- Gamal: Sawlu, min huwa mghomi bil-mibgeda ma jistax jirraguna, izda Stefanu ma marx jishtek, le.. imma mar jitlob ghalik Issa jiena qabbadt il-qaddejja tieghi biex jigbru il-gisem ghaziz ta' dan il-martri u jidfnuh fil-qabar tieghi Ghal-inqas nitolbok, ejja inti ukoll fil-funeral ta' dan il-qaddis
- Sawlu: Sahha, surmast (ikun sejjer; Gamaliele izommu).
- Gamal: Kif? Kellek il-hila toghod hawn waqt li qieghdin inaggruh u issa trid tahrab minnu? huwa forsi ir-rimors tal-kuxjenza li - qieghed jinlik bil-wahx?
- Sawlu: Hwejjeg ta' siwi kbir qieghdin isejhuli banda ohra.... il-unsill il-bir qieghed jistenni.
- Gamal: Biex jaghmluk qatteil tieghu, forsi?
- Sawlu: Gamaliele, trieghxlix qalbi. huwa unur kbir illi taqdi lis-Sinagoga.
- Gamal: Tinxieq pero', jien kont qieghed nisma kollox. Huwa qabel ma njet hafilek u wieghedk li jitlob ghalik u inti....?
- Sawlu: U jiena sejjer inhallik ghax kliemk qed idejjaqni (ikun sejjer)
- Gamal: (izommu) Nitolbok, inzel ma gembu u aghtih bewsa.

IT-TIENI EPISODJU.

*****

KONVERSJONI.

(Ghaddew sentejn)

Persunaggi:

Sawlu, perseguturt ta' l-Insara.
 Elima, saħħar, invazat mid-demonju.
 Simon Giuda, habib ta' Sawlu.
 Vito, bin Giuda.
 Satana, (liebes dejjem ta' demonju)
 Onesmo.
 Dehra ta' Kristu.
 4 jew 6 suldati tas-Sinedrju.

////////////////////

xena :

Ark li minnu jidher il-bini tal-belt ta' Damasko; fin-naha tax-xellug tal-publiku tidher id-dehla ta' l-ghar tas-saħħar Elima. 4 snin wara il-mewt ta' Krista.

xena 1.

Elima, Simon Giuda u Vito. It-litt persunaggi jinsabu ma dwar speci ta' kenur hin-nar.

- Elima: (lil Vito) Issokta, tfajjel, ixhet l-incens fuq dan l-altar tas-sakrificju halli Alla jisma t-talb tagħna.
- Vito: (jibki u jwerzaq) Ghajjet u ma niflahx aktar....
- Simon: Ilna hawn min-nofs il-lejl nistemmew l-allat tiegħek, o saħħar, u la jiena u l-anqas ibni ma nifilhu izjed noqogħdu fuq rignejna; ghoddu kwazi sebah u ma rajnix hliet beraq u ragħad u smajna l-art titgħezzez gewwa dan il-ghar tiegħek. (johorgu ilkoll mill-ghar).
- Elima: Tintieg il-perseveranza; tfajjel, inti b'dawn l-idjn safja tiegħek, erga ipprova ixhet l-incens u jiena bl-akbar hegga nissokta fit-talb tiegħi (jibda jagħmel hafna gesti strambi u jdur ma l-altar tar-nar, u bil-virga li għandu f'idu jagħmel xi sinjali u mbagnad jagħddiha minn fuq ras Vito.) Mogħoh..... Mogħoh..... Pape Satan..... Pape Satan..... Alipppe..... (tagħmel berqa u sajjetta li għaliha Vito jaqa qisu mejjet f'idignajn Simone, wara li jagħnjat għajta tal-biza)
- Simon: Tkun saħħar għalik, ja saħħar infernali. Ibna donnu mejjet bil-gatgħa; sejjer nieħdu miegħi id-dar u jkun gwaj għalik jekk huwa imutli (johrg bit-tifel)
- Elima: Jekk alla Nagħh huwa inkulfat, x'għandi nagħmel jiena? Hija sublimi, hija ta' min iqimha, hija divina il-professjon

IT-TIENI EPISODJU.

*****

KONVERSJONI.

(Ghaddew sentejn)

Persunaggi:

Sawlu, perseguturt ta' l-Insara.
 Elima, saħhar, invazat mid-demonju.
 Simon Giuda, habib ta' Sawlu.
 Vito, bin Giuda.
 Satana, (Liebes dejjem ta' demonju)
 Onesmo.
 Dehra ta' Kristu.
 4 jew 6 suldati tas-Sinedrju.

////////////////////

xena :

Ark li minnu jidher il-bini tal-belt ta' Damasko; fin-naha tax-xellug tal-publiku tidher id-dahla ta' l-ghar tas-saħhar Elima. 4 snin wara il-mewt ta' Krista.

xena 1.

Elima, Simon Giuda u Vito. It-litt persunaggi jinsabu ma dwar speci ta' kenur hin-nar.

- Elima: (lil Vito) Issokta, tfajjel, ixhet l-incens fuq dan l-altar tas-sakrificju halli Alla jisma t-talb tagħna.
- Vito: (jibki u jwerzaq) Ghajjet u ma niflahx aktar....
- Simon: Ilna hawn min-nofs il-lejl nistemew l-allat tiegħek, o saħhar, u la jiena u l-anqas ibni ma nifilhu izjed noqogħdu fuq riglejna; ghoddu kwazi sebah u ma rajnix kief beraq u ragħad u smajna l-art titghezzez gewwa dan il-ghar tiegħek. (johorgu ilkoll mill-ghar).
- Elima: Tintieg il-perseveranza; tfajjel, inti b'dawn l-idjn safja tiegħek, erga ipprova ixhet l-incens u jiena bl-akbar hegga nissokta fit-talb tiegħi (jibda jagħmel hafna gesti strambi u jdur ma l-altar tar-nar, u bil-virga li għandu f'idu jagħmel xi sinjali u mbagnad jagħddiha minn fuq ras Vito.) Mogħoh..... Mogħoh..... Pape Satan..... Pape Satan..... Alipppe..... (tagħmel berqa u sajjetta li għaliha Vito jaqa qisu mejjet f'^Rdignajn Simone, wara li jagħnjat għajta tal-biza)
- Simon: Tkun saħta għalik, ja saħhar infernali. Ibna donnu mejjet bil-qatgħa; sejjer nieħdu miegħi id-dar u jkun gwaj għalik jekk huwa imutli (johrg bit-tifel)
- Elima: Jekk alla Nagħh huwa inkulfat, x'għandi nagħmel jiena? Hija sublimi, hija ta' nin iqimha, hija divina il-professjon

Elima: taš saħħar.....Ah, dik li tittkellim ma l-allat celes-
tjali, izda meta huma jibagħhu nuti, xi ntija għandi jiena ?
Mill-banda l-oħra għandek raġun l-Insara imaqdruhom.

xena ll.

Satana u Elima.

Satana: (jidhol bħal sajjetta) Infami....xellerat..Għandek il-hila
hekk tittkellim ? B'terremot li jiena nagħmel nishtek taht
dan il-gebel ta' dan il-ghar u nħallik mejjet.

Elima (jaqa fl-art imbezzgħa) Huiena...huienena...ghidli x'inti?
Alla jew Spiritu fuq in-natura ?

Satana: Jiena huwa dak li inthom is-saħħara iseejjhuli taht hafna
ismijiet u tqimuni taht l-isem ta' Magħoh; izda jiena
nezizti; mela emmen fija u inzel adurani.

Elima: (jinzel ipoggi rasu fuq riglejn Satana) Ghidli Alla tiegħi,
taht liema isem għandi inqimek u xandrek mas-segwaci tiegħi?

Satana: Jiena huwa il-ġenju l-aktar setgħani. Għalmejl tiegħi jiena
gejt imsejjaħ Luciferu li bħala xemx kont indawwal l-isfera
ta' l-angli. Bin il-mewt, ismagnni: kun af li waslet is-siegha
tiegħi; uri int lil kullhadda il-qawwa tiegħi; inti bis-
sharijiet tiegħek dejjem ngejju minni, aqmel li jiena
nerga nitla fuq is-siggu tas-saltna tiegħi (jitharreq u
mac-caqlieqa tiegħu taqmel berqa u raġħda) Dak illi
isejjhulu l-Etern tani d-daqqa tal-mewt, izda jiena ergajt
qomt aktar qawwi, bi-istandard f'idi u miegħi issieħbu il-
parti il-kbira ta' l-angli; issa jiena minn fuq it-tron
ta' saltnati, ftant gwerri qalila kontra s-Sema, tifhimni ?

Elima: (jirtgħod) Nifmek; dana kollu insieħbu fil-kotba tal-Lhud
u fis-sensjela tal-Mitologia, imma l-aktar fil-ktieb tal-
ħreġef ta' missierijietna.

Satana: Allurmeta Mikele bis-segwaci tiegħu, gie jisilelet miegħi,
jiena issarajt bil-qawwa kollha; huwa rebħni, izda jiena ma
cedejt x u dan in nar li hawn go fija ta' mibgheda li qatt
ma jintefa għad irid jahraq miljun ta' erwieħ u li għad
iridu jagħgu fil-bolga ta' l-infern miegħi. (jgħolli leħnu)
Jekk dak li halaq kollox huwa Etern, jekk huwa Kbir, jekk
hija gloriuza u rebħa tiegħu tkun ukoll kbira u eterna
il-mibgheda tiegħi (jagħajjat, u mal-ghajta jagħmlu beraq u
sajjetti u raġħad.)

Elima: Sinjur, għisemi qed jagħbes bir-roġħda... jiena sejjer immut
bil-bizgħa. Ikkalma, nitolbok... imma għaliex din il-mibgheda
kollha kontra il-bniedem ?

Satana: Iva, kontra il-bniedem, għaliex huma il-bnedmin, li bħal
Mikele, isinnu ix-xabla kontija, il-bnedmin il-bniedem li
mar ifassal najtu fuq ta' Dak li miet fuq is-salib.
Insomma tasal is-siegha tal-ħażza tiegħi u m'hijjex fil
boġħod wisq..... (beraq u raġħad)

- Elima: (jersaq bil-biza lejn Satana) Huwa veru ? Jghidu li Vak li miet fuq is-Salib, wara tlitt ijiem qam minn bejn l-imwiet ? Tghid veru ?
- Satana: (jaqtalu kelmtu) Iskot miserabbli... tiftahlx aktar pjagi. Ghidli, bin il-mewt, trid l-ghajnuha tieghi ?
- Elima: Inwieghedk li nintrabat mieghek ghal hajti kollha, basta twieghdni li taghtini kull ma nitolbok.
- Satana: ^{twieghed} "aghtik kull setgha; inti twieghed l-ghana u deheb ikollok, inti trid ikollok par gwienah biex tghola sal kwiekeb, jiena naghtik is-setgha illi ittir, u fi ftit zmirn issib ruhek minn belt ghall-ohra, naghtik is-setgha li taghmel l-akbar ghegbujiet. Izda ma rridx ninsa lil dak iz-zaghzugh Bhal issa certu Pawlu minn Tarsu qieghed jaqdini tajjeb; diga qed narah riesaq l'hawn f'din il-belt ta' Damasko fejn ghabdu joqtol lil insara kollha. Fittex illi int ukoll tissieheb mieghu. Addio (jitlaq bhal sajjetta)

xena 111

Elima u Onesmo.

- Elima: (wandu) Sahhar afisser li tkun bniedem gharef..... issa zgur li jiena gharef u ghandi setgha kbira.... issa fija tinsab il-qawwa kollha tas-sema, ta'l-art u ta' l-infern.. Ogghod... qed nara zaghzugh riesaq l'hawn... lejja... ikun forsi Sawlu li ghadu kemm qalli bih l-ispirtu infernali ? Donnu suldat... ikun forsi il-qaddej tieghu ? Nistaqsuh bla misthija (Onesmo jidhol) Is-sliem ghalik u ghas-sid tieghek habib.
- Onesmo: (wandu) Ghadna anqas dhalna f'Damasko u diga kullhadd jafna; kellna nigu bil-mohbi (lil Elima) Grazzi sinjur, inti jaqaw tafu liz-zaghzugh sid tieghi ? U taf ukoll ghallex ninsabu hawn f'Damasko ?
- Elima: Ghal sahnar ohali ma jezistux sigrieti. Il-misterjuzi arkani ta' l-allat, id-destini ta' l-ispirti, it-taqlib jal - kwiekeb, ix-xorti tal-bnedmin..... kollox.... kollox minni mgharuf (jitbissim)
- Onesmo: Twajjeb sahnar inti taf kollox u taf lil kullhadd, izda jiena m'ghandix l-anur illi inkun naf lilek, u anqas naf xi trid tghid; nghidliek biss illi is-sid tiegna ma jrid juri lil hadd bil-ghemil tieghu.
- Elima: (jaqtagnu kliemu) Tista inti tichad illi hawn f'Damasko ghandu jigi wiened zaghzugh farizew, mibghnut mill-Kunsill il-Kbir ta' Gerasalem, biex ifittex is-segwaci tan-Nazzarenu hawnhekk mohbija ?
- Onesmo: (wandu) Dan donau jaf kollox... dan sahnar mill-kbar (lil Elima) Dakillli ghidt huwa veru, izda il-padrin tieghi irid izomma kollox sigriet, biex il-qabda ma tahrabix

- Onesmo: Huwa baghtni hawn qablu biex inhejjilu fejn ghandu joqnod u jagħmmar mal-habib tiegħu Simon Giuda; fl-eq el tal-lejl huwa ghandu jidhol mas-suldati tiegħu... jien huwa wiehed minnhom.
- Elima: Mela mur fittex għidlu illi is-somma saħħar Elima, habib intina tal-gvernatur ta' Damasko, u aktar habib tal-qalb ta' l-arcisinaġoga, dak is-saħħar li jista' kollox qiegħed hawn jistennieh biex jgħinu f'kollox....
- Onesmo: Izda qabel ghandi dmirijiet ohra x'naqdi.... u hares.. is-sid tiegħi gwaj ikun għalih minn ma jobdihx....
- Elima: M'għandekx għalfejn tibza meta jkun jaf illi ma gembu ser jkollu bniedem valoruz bħaḡi, kien ta' tifhir ikollu għalik.
- Onesmo: (wahdu) Dan ukoll kien jonqos issa.... jekk m'għandniex naq-alghu xi xebgħa ahna minnflokk nagħtaha lil haddieħor. Ixurtjat jien li għandi għajnejja ta' seġer, imnieher ta' kelb tal-kacca u saġn tac-crief.
- Elima: X'inti tgerger wahdek? Fittex li tmur għan il-padrin tiegħu u għidlu illi jiena.....
- Onesmo: Arani sejjer (wahdu) Dan il-bniedem għandu il-hila idahħalni fl-ixkora... (jitlaq mal-ir)

xena IV

Simon Giuda u Elima

- Simon: (jidhol) Saħħar Elima, ibni Vito rega' gie f'seħħih, izda dik il-qatgħa hallietu bla saħħa. Inti tagħmilha ukoll ta' tabib, ejja mela sad-dar tiegħi biex ittih xi kalmant....
- Elima: Mhux għax irrid nongħok, izda qed nistenna lil wiehed li għandu jasal hawn minn Ġerusalem, b'misjoni sigrieta; wiehed illi inti tafu hafna. Dan sejjer jieħu post fid-dar tiegħek, u jixtieq ukoll illi inti tghinu. Minn dan li qed ngħid ek inti għad tagħraf illi s-saħħar Elima għandu s-setgħa fuq il-misteri li jorbtu s-sema mal-bnedmin.
- Simon: Jiena ma nemminx blief dak li nara b'għajnejja.... għalhekk kont għibt lil ibni għandek, biex nipprova sa fejn jasl s-saħħrijiet tiegħek u billi rajt il-fjask tiegħek bija aktar ma tidhaqz....
- Elima: Mela hares jekk dak li haħbartlek jinsabx quddiemek..... (jistama' galappar ta' zwiemel li dejjem joqorbu).

xena V.

Sawlu, Simon Giuda, Elima u Onesmo.

- Simon: (imur jigri biex jilqa lil Sawlu) Oh. Wasalt habib tiegħi?

- Simon: Chamilt sewwa illi gejt tarani hawn f' Damasko; nerhba bik fid-dar tiegħi (jitgħanna).
- Sawlu: Nizzikhajr, habib tiegħi, nizzikhajr minn din il-laqgħa sabieha li qed tagħmillo; jiena kont bghatt lil dan is-saldu biex inabbarlek il-migja tiegħi (jurieħ lil Onesmo)
- Onesmo: (lil Sawlu) Sinjur tiegħi, kontra qalbi li ma obdejt il-kmendi tiegħek, izda kien dan li reggnat għandek lura. (jurieħ lil Elima).
- Sawlu: (idar fuq Elima) Galadarba inti taf i s-segriti kolha tiegħi, ma nsib ebda diffikolta' nghedlek kollox.
- Simon: Hawn f' Damasko griet ix-xniegħa li għandu jasal gwerrier biex joqtol lin-Nazzareni kollha.... Ikun inti forsi dan il-gwerrier ?
- Elima: (jaqtagħlu il-kelma) O illustriissima Iħudi, jien naf bil-pjen tiegħek kollu. Nekku, jien ninsab hawn biex nagħtik kull għajnunat. Trid forsi magħdilek xi kelma ma min qed jiggverna din il-belt, f' isem is-sultan Oreta ? Fost il-Iħud u il-gentili, fost is-sinjuri u il-Kbarat tal-poplu, jiena ingawdi fidueja u stima kbira.... s'intendi kif jisthoq lil saħħar bħali.....
- Sawlu: Għalkemm ma tantx għandi grazzja magħkom is-saħħara, izda inti tista tistawrieli..... Mar mela sabieħ thabbar lil Gvernatur, bil-migja tiegħi... Li jiena gejt mibgħut mis-Sinagoga biex neqbad lil Insara. M'għandi l-obda dubbju li ma tatinix għajnunat halli neqirda darba għal dejjem is-segwaci tal-Galilew .....
- Elima: Is-sultan Oreta jagħmel idu tiegħu jekk inti teħilsu mis-sudditi ta' Erodi.
- Sawlu: Hawnhekk għandi l-ittri li jagħtuni kull setgħa biex inka kar fil-habs lil dawk kollha li jiffurnaw din il-għaqda gdida ta' l-insara (jurieħ il-pergamenat).
- Elima: (jiena il-pergamenat) Halli f'idejja ..... Bi hsibni inheggeg lic-cittadini kollha ta' Damasko biex jagħtuk għajnunat.
- Sawlu: Nixtieq illi il-lejla steds il-gvernatur jurini ix-rieda tiegħu.....
- Elima: Il-lejal stess.... fejn tridu illi ssir il-laqgħa ?
- Simon: Fid-dar tiegħi .
- Elima: Fid-dar tiegħek. Dalwaqt tergħu tarawni magħkom. Issa dritt għal għand il-gvernatur. (jitlaq)

xena VI.

Sawlu, Simone u Onesmo, *

Sawlu: Mela habib tiegħi, Simone, inti bil-hegħa kollha li għandek, twieghdni li tghini, hux tassew ?

Simone: Ismagħni, Sawlu; jiena twelidt Iħudi, izda il-ligi Mosagħka

15
* Etroum bonen jithol hejn il g'winti
Wara oftd jinstenagh il g'p'p'p'p'
toz zienul tughu intybadt il
lithen moustuz to Kristu)

- Simon: ftit u zejn tintressani; jiena inzomm mas-Sadducej, ghax ftit jaghtu kes ta-ligijiet taghhom u qatt ma jemnu bil-qawmien ta' dawk li Katru.... izda minn qwantu ghal din is-setta il-gdida tal-Galilew, jiena nistmerra, ghaliex il-fidi taghhom hija misterjuza, u jittamaw fid-dinja li ghad trid tigi, wara mewtna.....
- Sawlu: (bid-dahaq) Iridu idahhuna f'mohma li il-Messija diga gie fid-dinja.... u tlitt ijiem wara newtu qam minn bejn l-imwiet. (jidanaq).
- Simon: Jiena nemmen biss ghal dak li nara b'ghajnejja; ukoll dan is-sahhar dahaq bija, u kien ghadu qatli lil ibni bil-qatja, ghax mis-sharjiet tieghu hlief beraq u sajjetti ma rajtk.....
- Sawlu: Pero' naghzel sahar impostur minn iwehed segwaci tan-Nazzarenu; dawn iridu iwaqqghu il-ligijiet li hallewna missirijietna. Jomnu f'wiegeh midghi li gie ikkundannat ghal-newt; jinhtieg illi dawn nivgawhom f'demmhom....
- Simon: Napprova il-kliem tieghek; f'Danasko hawn numru kbir ta' Nazzareni, u ghandom il-kap taghhom jismu Anania li kien wiehed mid-dixxipli tan-Nazzarenu.
- Sawlu: Nehesb jien kif ghandi inkaxkru marbut bil-katjjen fil-belt ta' Gerasalema, halli maqdu taht idejja....
- Simon: Immorru, immorru d-dar tieghi.
- Sawlu: Areni gejt mieghek. (b'rabja jesklama) Oh, tasal dik is-siegħa illi fiha insib it-tmiem tal-vendetta tieghi. Il-hsieb biss li ghandi niltaqa' wicc imb'wicc mal-Insara iqabali demmi bhala haggięa li tahaq l-art li nimxi fuqha. Immorru armati sa sniena, halli naraw jekk dak Kristi li jemnu fih ghandux il-hila izomm ix-xabla qerrieda ta' sawlu. (johrog ix-xabla u joghllina il-fuq*)
- LEHEN: Sawlu. Sawlu, ghaliex qiegħed tippersegwitani (ma din il-kalma jidher Gesu' Cristu qalb dija kbira, b'idejh għadhom min'adun bil-pjagi u f'rasu naruna tax-xewk)
- Sawlu: (jaq' fl-art) Sinjur, int min int?
- LEHEN: Jiena huwa dak Gesu' illi inti qed tippersegwita. Xejn ma jiswielek illi toqtol il-merħla tieghi.
- Sawlu: Insejken jien. Sinjur, inti irbahtni.... jiena huwa kollni Tieghek. Xi trid li jiena naghmel? Ohidli xi trid minni?
- LEHEN: Qum, idhoi fil-belt u herma jghidalek x'ghandek tagħmel. (il-vizajoni tispicca)

xe ma Vll

Sawlu, Simone, Giacomo, u 4 suldati tas-Sinedrju.

- Sawlu: Hbieb, agħtuni l-ghajjuna; jiena tlitt id-dawl.... jiena għana. (ifittex b'ida)
- Simon: Jien ukoll inossni stardat. Ma rajt xejn izda smajt. Suldati, ersqa biex tghatu l-ghajjuna lis-Sis tagħkom

- Onesmo: Hawn jien sinjur tiegħi, qalbi għada tirtgħod bil-iza' (jarfa' mill-art lil Sawlu)
- Sawlu: Lehnek huwa tas-suldat. Onesmo.....Onesmo.....(ifittex b'idu)Tabbađmanix...rasi inhossha ganra nar...inhoss qalbi tghum fid-dmija...inhoss is-sensi tiegħi kollha jghunu f'bahar ta' adiemna. Onesmo, fejhom is-suldati l-oħra ?
- Onesmo: Harbu kollha, erbgħa biss fadal.
- Sawlu: Kudni int gewwa Damasko, thallinix wandi jiena għama għal kollox.
- Onesmo: Hekk f'din is-sura trid taqsam il-belt ? qisek katavru. Trid x indahluk f'dan il-għat tas-sahhar ?
- Sawlu: Le, niedem u uniljat irrid ismur fejn is-Sinjur Alla bagħtai. Irrid li kollhadd ikun jaf b'dawn il-grajja... u jiena nistema d-destin tiegħi fil-ugiegh u fil-pacenzja w l-penitenza.....sawemm Alla jghidli dak li huwa jrid minni...U inti, habib tiegħi Simone, fejn int? (ifittex b'idu)
- Simon: jiena ninsab ma gembek u lest biex niehdok gewwa dari.
- Sawlu: Le, habib ma jisthoq qlix. Il-Haqq tad-driegħ t'Alla lahaqni u rrid li intom taqbduni u titfghuni gewwa rokna ta' din il-belt l-aktar mudlama u mahmuga, biex hemm noqgħod sieket taht il-gwienah wensin t'Alla (inqanqal mi il-hajena) Xbinti tghid Sawlu ? Jiena inhallik wahdek f'dan l-istat ? Dan zgur illi ma jkun qatt....fid-dar tiegħi issib il-mistrieħ tiegħek.
- Simon: Tajjeb qalb nobbli Simone, mexxini għad-dar tiegħek.
- Sawlu: Onesmo, fejn huma s-suldati snabek ? Konn nistghu nerfghuh fuq dirghajna. (4 suldati tas-Sinedrju jidhlu u jmorru biex jerfghu lil Sawlu, li jhosshom u jirrifjutta.)
- Simon: 4 Le, le, dik it-trieq li kelli hsieb nabsilha bidd-demm ta' l-innocenti, issa irrid nabsilha bil-gharaq tal-penitenza...bid-demm ta' riglejja; huduni bil-mixi.
- Onesmo: Sinjur tiegħi, poggi ma spallejja (f il-waqt illi Simone u Onesmo ikunu hergin b'Sawlu u poggi fuq Spallejhom tinstema' bicca muzka.)
- Pawlu: Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam Et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam ecc.ec.. (l-4 suldati jimxu wara Pawlu. tagħlaq bil-mod il-purtiera.)

TMIEM TAT-TIENI EPISODJU.

INTERVAL

IT-TIELET EPISODJU.

*****

GHAND ANANIA.

(Mit-tieni ghat-tielet episodju gnaddew tlitt snin.)

Persunaggi:

Sawlu (jerr Paula)

Anania
Rabbi ta' l-Insara

Simon Giuda

Onesmo

Elima

Satana

Vito u poplu.

////////////////////////////////////

xena:

Fid-dar ta' Simon Giuda; kanra bit-tieqa ghal barra fix-xellug, u bieb fi-lemin li jaghti gha barra; fil-fond alkova bil-purtiera

xena l.

Simon Giuda w s-samar Elima

Simon: (jichol jikkellen ma Elima) Din hija it-tielet gurnata minn mindu Sawlu gie milqut u tilef id-dawl; ma jaghmilx hlief jibki u jitlob mahfra l'Alla

Elima: Ghall-ingas beda jara xi ftit ?

Simon: Kollox dlan quddiemu.....ghajnejh huma moghttjin b'velu li ma jhallih jara l-ingas il-qawwa tax-xamx.

Elima: Precizament; huwa ma jarax ghaliex hatfitu xax emx.....jew inkeila l-idejiet godda li dahlulu f'rasu ghamewh ghal kollox, mhux biss f'koll ghajnejh izda f'rasu, f'qalbu u fl-idejja eccessivi tieghu.

Simon: Sahhar Elima, dan mur ghidu lil boloh u mhux lili; jien kont nehm prezenti meta dak il-lehen celesti kella lili Sawlu (Elima icaqlaq rasu b'gest li ma jemmox) Inti ma temminx izda l-issah prova li jista' jkollokta' din il-ve-rita' hija li ukoll jiena ikkonvertejt ghal fidi nisranija; xhida oh a huwa ibni Vito, li kien indenjat u malli jiena gibt lil Sawlu fid-dar tieghi ikkonvertit, u ibni miss mal-manteil tieghu, huwa gie hicles mil-ispirtu infernali.

Elima: Dan kollu loghob tal-fantasija.

Simon: Fantasija ?

- Elima; (jaghjjat) Ma jistax ikun.
 Simon; Baxxi lehnek; huwa jinsab hemm gew rieqed ma l-innocenza tieghu;
 Onesimo; (jittfacea minn wara il-purtiera)

xena 11

Onesimo u ta' qabel

- Simon; Onesimo, x'ahbar gibtli fuq Sawlu ?
 Onesimo; Dejjem l-istess.....dan il-lejl ma raqad xejn; jitlob u jibki,....gibtlu jiekol xi haga izda huwa ma jridx jaf la b'ikel u l-anqas b'xorb...
 Elima; Kif qatt jista jkun li bniedem jghix bla ma jiekol u bla ma jixrob.....
 Simon; Imma inti ma tarax li f'dawn il-mistrei hemm id-Driegh t'Alla ? Alla l-ewwel ikkastiga id-delitti li kien sejjer jaghamel u issa qiegħed jerfghu minn idu.....
 Elima; Ma nara xejn misterjuz; huwa marid bil-fantasija u dawk li jimirdu bhalu jghidu: m'ghandix aqtit niekol u l-anqas nixrob.
 Onesimo; Inti forsi marid b'rasek, ja saħħar tat-Torok; is-sid tiegħi Sawlu ji-ruguna aktar minnek; dak li għandu ma hix hlief indiema kbira tad-deni li għamel.
 Elima; Tajjeb, immorru hdtjh, irrid narah.
 Simon; Ma rridx illi il-presenza tiegħek tagħmillu il-hsara... halli immur inkellmu qabel (jittlaq)
 Onesimo; Fis-sid tiegħi saret bidla tassew ta' l-ghgeb: sar unli... minli bis-sabar....qalbu mahluqa mil-hwejjeg tad-dinja, u ma jatkellimx fuq hag'onra hlief fuq il-veru Alla; jien inqas nissogra inkellmu
 Simon; (minn wara il-purtiera) Ejjja Onesimo.
 Onesimo; Arani miegħek (jittlaq)
 Elima; (wahdu) It-tbdila ta' dan l-bniedem għamlet diga impressjoni kbira f'din il-belt, jinntieg insibu mezz kif inreggħat lura; fortuna li baqa' għama... kif tilef id-dawl jista' jitlef ukoll ir-reguni. Hawn hu.... jicama tbdila....igiblek hniena....

xena 111

Sawlu, Giuda, Onesimo u Elima.

- Sawlu; (jichol minn minn Giuda u minn Onesimo) Minn hu għama jien, jew minn għadu jadura l-allat foloz ?
 Elima; Dan lili ?
 Sawlu; Iva, għidli x'tixtieg minni ?
 Elima; Inti qiegħed tnewden (jittlaq).
 Sawlu; Jiena qiegħed nnewden, izda inti il-veru għama għax għad-ek m'gharaftx bnali il-veru Alla; jekk Alla laqatni

- Sawlu: kien sabiex jiena neghraf lilu u b'hekk nikkura il-mard tas-ruh tiegħi; ikun imbierek dak Alla li umiljani biex nikkonverti ghalih. U inti xi trid tara fija? Trid forsi taasikura ruhek jekk il-konverzjoni tiegħi hix gejjja mill-glorja tas-sema?
- Elina: (jidhaq) Alla johodluk id-dawl biex jikkonvertik. Din mur irrakkonta lil boloh u mhux lili.
- Sawlu: Tidghix fuq dak illi inti n'għandek is-setgħa tara. Ghidli, hawn x'gejt tagħmel? Jekk b'għatuk il-Lhud, tista tmur tghidilhom illi jiena niched l-ingħoddi kollu; mhux le aktar persekuzjoni kontra l-Insara, izda jiena sirt wicċed mill-ahwa tas-segwaci ta' Gesu' Kristu. Minn mindu fil-gisem tiegħi sirt ingieb l-istimmati tal-Mulej, jiena inhoss xuni insallab na Kristu.
- Elina: Bizzejjed, bizzejjed; jidher illi tlift ir-raguni għal kol-lox; halli imur nirrakkonta il-gejn tiegħek (jitlaq)
- Simon: Min jagheraf il-htijiet tiegħu huwa l-aktar bniedm għeref (jokkroq wara Elina)
- Sawlu: Jiena nest għal kull na il-Mulej irid minni.
- Onesmo: Mahbub sid tiegħi, tienux għal dal li-hadba ta' l-Infern; issa fittex li tiekol xi haga.
- Sawlu: Le hija, fis-sawa, fit-talb u fil-wied tad-dmugh irrid ngħix sakemm Alla jghidli bizzejjed, sakemm jurini x' irid minni; nitolbokhallini nigbur fija n-nifsi.
- Onesmo: Ma tridx inwasslek imqar sa hdejn is-sodda tiegħek?
- Sawlu: (jien n-nifs) għandi bżonn ta' l-arja; hudni fejn nista nikkontempla ~~umman~~ għal-arja miftaħa. Avolja n'għandix hliet diamijiet quddieni, izda kif il-fjuri jitfegħu il-fwiehatagħhom, kif l-għasafar isemagħu il-għana tagħhom jien ukoll irrid nitfa l-lieken tiegħi lejn dak is-sema ikhal li fuqu jinsab it-tpon tas-Sultan tas-Slaten.
- Onesmo: (Iressaq fuq siggu li hawn na gemb it-tieqa) Hekku tinsab na gemb il-hogor tat-tieqa li tagħti għal-hajt tal-belt minn fejn jidru il-gomra infawrin bil-fjuri, is-sema kohlani, jidher il-wied imziegħed bis-sigar, u t-trieq li tiendok precisament fejn .....
- Sawlu: (jogħtghala il-kelma) Fejn is-sinjur Alla legatni biex imbidel nagħti? Wizaikhajr. Dan huwa l-ahjar post; is sa nitolbok thallini wandi (Onesmo jitleq) Inhoss iz-ziffa holwa taz-zerrieg tagħtini i; -hajja, tikkonfortani..... Alla tiegħi li cis-sema urejtni il-qawwa tiegħek, issa niedem kief jien, iwa bid-dmugh irrid nahsel il-htijiet kollha tiegħi. Mulejja f'aktar fija, ikollok haina minni. (jibki u jolltoq)

xena IV.

Satana u Sawlu

Satana: (idhol mat-tieqa u jmur na gemb Sawlu) Fiergħa hija

- Satana: t-tama tieghek o sawlu. Il-Mulef ghamik ghaliex ma jridkx tarah izjed, kif huwa inqas irid jara lilek; Huwa jistmerr id-delitti tieghek.
- Sawlu: (minghajr ma jiccaqlaq) qalb niedma Alla ma jraghggahie x lura (jitharrek u fer f'gha driegha) Fik ittamajt o Alla tiegna u agur ma nibqax konfus ghal hajja eterna.
- Satana: Jekk tittama fil-mahfra ghaliex ma thallix il-biki w l-penitenza u tickol xi haga.....? Trid tmut bil-guh? Toqtol ruhok b'idejk ?
- Sawlu: Mhux bil-hobs biss jghix il-bniedem; qabel ma Alla jurini li kafirli l-ikel tiegħi ikun biss id-dalur.
- Satana: Kif trid li l-~~imha~~^{cella} storn jahfulek daqs kemm tajt skandli fil-hajja tieghek?... Inti gnar minn Kajin, daqs kemm qilt nies bla htija... u tittama fil-mahfra Nigun... ma tarax li Alla ghamik ghax candek bhala holgien tiegħu. (Sawlu jirtghod) Huwa sahtek .Int bhal Giuda ishor ma fadallek ebda tama xi hliet li tagħti ta' hajt; Nghinek jiena; aqbes minn din it-tieqa għal isfel.
- Sawlu: (iqun f'daqqa u jwarrab minn hdejn it-tieqa) Halli jib-ghad fuqi is-sajjetti kollha Alla, ghax jisthoqqi, izda qatt ma jkun li jiena noqtol lili in-nifsi (Satana b' siegħu ifixkel il-passi ta' sawlu) Dan x'ikun illi qieghed ifixkel il-passi tiegħi ? (jipprova jinxi u jfittex b'idu)
- Satana: Huma il-hwejjeg tal-qattiela li inti zammet meta jagħru lil Sifanu (imur fil-fond joserwa lil sawlu)
- Sawlu: Oh, x'tifikieriet.... kif icartuli qalbi (jinzel gnar-rkobtejh) Mahfra.mahfra...Gesu' Redfatur tiegħi...
- Satana: Iskot, nigun, issemix dan l-Isen, ghaliex nishqek tant dawn ir-riglejn minn tiegħi (jinbuttah fl-art b'daqqa ta' siegħ)
- Sawlu: Feddej tad-dinja, ifdi r-ruh tiegħi (satana jinqata')
Iva dejjem b'dan l-Isen gewwa mal-qeki, Isen li għalih l-art, is-sena u l-Inferru jtroghdu u jinzlu jadurawh (Satana jagħmel sforz u jinzel jadura l'Alla u jhrog minn got-tieqa. Sawlu iqun maqtugn u jagħjjat) Agħtuni l-ghajjuna . Ima min? min gie jikser il-kwiet tiegħi ?

xena V.

Onesmo, u Sawlu, umda, had Simon Giuda u Vito akatr tard.

- Onesmo: (jidhol malajr) Sidi, xi gralek ? X'inhuwa dan il-ghajet
- Simon: (jidhol huwa ukoll) sawlu shna hawn na gembek biex nagh-tuk kull ghajjuna.... Ihossok hazin..? X'inistghu naghmlu għalik ?

- Sawlu: Xejn, xejn; għid/uli, f'din il-kamra daħal xi hadd ?
- Qnesmo: Hawwaj ma jinsab hadd.....jiena kont gnassa mal-bieb ta' barra u jkun gwaj għal min jigi jiddisturbak.....
- Sawlu: Imma xi hadd kien hawn u kellimni...għedab għalija.... xehetni ma l-art...
- Simon: Ibqa fis sgar li hawn ma daħal hadd; lis-saħhar keccejtu il-barra u pprova jgħid li jidhol fid-dar tiegħi; forsi s-sawm qiegħed igiegħelek thewden xi ftit.....
- Sawlu: Is-sawm.....nhewden.....
- Qnesmo: Imma għalik ma tikelox xi haga ?
- Simon: Ukoll ibni gietu aniena minnek u kied igiblek xi haga ta' l-ikel; ejja, ibni.
- Vito: (jigi b'xi haga ta' l-ikel) Sinjar, thallinix narawk hekk qalbek sewda; kuli xi haga milli lestejnle lek.
- Sawlu: Inthom wisq tajbin miegħi, iżda nitlobkhom taħfruli.... ma nistax nikkontentakhom. jekk tridu tagħmulni rigal kbir, nitlobkhom thalluni wahdi. (Simon, Qnesmo, Vito inessu lejn xalxin u wara ftit jonozgu) Morra isolbu għalija.

xena VI

Satana u Sawlu.

- Satana: (jerga jidhol mit-tieqa) Inti tittama fil-maħfra, trid il-hiema ta' Alla, meta qalbek hija hekk iebsa ? Inqas taccetta l-ikel illi dawn in-nies twajba lestewlek ? Qalb hazina.
- Sawlu: Il-lehen ta' qabel....xi hsibijiet...
- Satana: Għax ma tmurx għand tabib i tghidli jikkuralek għajnejk ? U mela toqnod hawn biex aktar tagħraqhom bil-biki. Pittex li tkun felici.
- Sawlu: Min int, inti biex tnaessel f'qalbi il-bena aktar milli għandi; meta jiema tajt ruħi lil Kristu ma ninhtieg xejn aktar.
- Satana: (jibda jswtu i jzomdu balqu biex ma ji kullimx) Iskot jew niġgak. Xejn ma jiswielek illi isejjah l-għajnuna kont'a dak li l-ewwel kont qiegħed taqdi u issa qiegħed tisterru. Min qiegħed isawtek huwa Satana. Tifhem ? Huwa Satana (jerga jsawtu u billi jiema nofs san-moes jerga jonrog mit-tieqa)
- Sawlu: Alla tiegħi, ehlisni mid-dwiefer ta' satana.

xena VII

Sawlu, Anania, Qnesmo u Simon Għida.

- Anania: (jidhla warajha Qnesmo u Simon) Hija f'gesu' Kristu, hija bilzejjed il-grazja Divina, mid-bajja id-dular isaffi u jgħaddes ir-ruh.

- Sawlu: Huwa forsi l-anglu tas-sema li gie jikkonfortani.
 • Jew forsi xi spiriti tal-hazen li gie biex jingannani ?
- Simon: Huwa d-dixxiplu tal-Mulej, Anania, li gie ghandek mibghat minn Alla; inhallukhom wehidkhem; immorra Onesimo (Simon u Onesimo jitiq)
- Anania: Nassikurak, hija Sawlu, li dak Gesu' li deherlek baghtni hawn (Sawlu janzel għas-rkottejh quddiem Anania) Baghtni ghandek biex tircievi l-ispirti s-santu u nil-^gdid ghajnejk jinfethu biex terga tara n-natura (inisslu g ghajnejh) qum, inti itnsab infejjaq.
- Sawlu: (iqum) Inti tassew messagier t'Alla, jiena qed nerga nara d-dawl... h Alla tiegħi, tkun labierek għala dejjem... nbiab tiegħi ejjew... is-sinjur Alla fejjagħni... ejjew... ifirhu miegħi... nil-^gdid qed nerga narakhom...

xena VIII

Onesimo, Simon, Sawlu u Anania.

- Simon: (jidhol ma Onesimo) Sawlu, huwa veru, inti -qiegħed tara ?
- Sawlu: Hars lejn ghajnejja.....
- Onesimo: Ma tridx nenssen lili n-nifsi.
- Sawlu: Hekk kief it-twjjwb Anania missli ghajnejja, minhom waqghu zewg qoxriet; jien issa qiegħed narakhom.
- Anania: Morru malejtr gibulu xi haga x'jiekol, mesmo (Onesimo jitleq bil-heffe) Nil-lum il-quddiem inti ma jismokx Sawlu izda Pawlu u taht dana l-isem inti taur iddar id-dinja, taħllem il-Vangolu lil gnas kullha u tiroqah hafna arwieh lil Kristu
- Onesimo: (jidhol b'xi haga ta' l-ikel, jagħtiha lil Anania u jerga johrog)
- Anania: Hija Pawlu, ma hu xi haga fil-waqt li ntrakkontalek il-grajjiet tiegħi (Pawlu jien l-ikel, joqgħ d bil-qiegħda u jibda jiekol) Meta inti kont riekob fuq iz-zienel u armat biex tmut tohodha kontra l-fasara, jiena kont ftit bogħod minn Damasko; f'daqqa waħda nilmah dija kbira u f'nofsha deherli il-Mulej u qalli: "Anania, qum u mur fid-dar ta' Simon Giuda fejn ghandek issib lil certu Sawlu li waleled f'Tarsu, inti issibu qed jitleb.
- Pawlu: Veru, kont qed nitlob l'Alla jafirli dnabiet.
- Anania: U jiena waqtgħ kif kont qhidtlu: "K'għandi ngħidlu, malej?" U huwa qalli: "Mur reddlu d-dawl u qhidlu illi jiena irrid illi huwa bil-kelma tiegħi ipinigi l-isem Tiegħi fil-qlub ta' kull jens u ta' kull bniedem."
- Pawlu: Oh, kemm huwa hawn miegħi, Alla.
- Anania: Issokta jghidli: "Huwa għed irid ibagħti hafna għalija, izda jiena wanda ma nhallieħ qatt għalioħ hawn jghix fija u jiena ngħix fih."
- Pawlu: (inhalli l-ikel) L-ingas il-partirja ma jifridni minn Gesu' tiegħi. Mill-lum il-quddiem mhux jiena ngħix. ^{Aristu} ^{Aristu} fija

Onesmo: (jiddniel jagri magħluq) Abrab, salva rasek jew inkella
 inti tinsab mitluq.
 xena IX

- Simon: X'għali Onesmo?
- Onesmo: Jiena bil-ferd nort nigri mat-toroq nirkonta il-
 mirakli, f'idejja wanda wara lis-sahar lima quddiem
 jberraq għajnejh u nislagħu jgħid; "Hallu f'idejja"
 u telaq; umbagħad gejt naf minn Wiehed habib tal-qalb
 illi huwa nar jagħwi lil-Lhud kontra s-sid tiegħi;
 allura meta gew jafu bil-konverssioni tiegħu, qatgħuha
 li joqtluh; il-għattek marra jagħliqu il-bieb tal-belt
 biex ma tkun vista taħrab għajnejh għajnejh.
- Pawlu: Than glorijsa lil Emissar li daga oħra jdewwaqni s-slaleb
 tiegħu. għajnejh għajnejh.
- Onesmo: Sidi, kun af illi ga hemm is-salvati wara il-sieb,
 iridu il-najja tiegħek. (jiddniel) għajnejh għajnejh.
- Anania: Le, iktati għandek tghix biex tħabbar l-Isen ta' Gesu'
 Kristu; qala Hu u-Alisu (innes lejn il-bieb) Simon
 għada għadha insalvaw tagħtu.....
- Onesmo: (jiddniel b'habib u b'goffa go'adu) Biex nehilsu minn
 idejja il-Lhud m'hentax hliet wieq wanda, u din jiena
 biss naf biha. għajnejh għajnejh.
- Simon: Għidilna, Onesmo..... (jistenqha għajnejh u hsejjes)

xena X.

għajnejh għajnejh għajnejh

Vito u ta' qabel

Vito: (jiddniel u għajnejh) Hemm barra hemm is-salvati u qabda Lhud
 u bhal indemonjati qiegħdin ihabtu u jagħtu. Iridu jifthu.

Mulej, agħalina l-ghajnejh

Anania: Mulej, agħalina l-ghajnejh

Onesmo: Xeju la tibgħu, b'dan il-mebel indiziju mitt-ieqa go
 dan il-qoffa.

Anania: Tara, hi ja Pawlu, is-sinjur Alla irid isalvak biex tandem
 għadli.

Onesmo: M'għandek zambon x'ntilfu (it-tambur fuq il-bied jikber)

Pawlu: Nibzik naja mulej illi daga oħra jdewwaqni il-kalci
 ta' l-Isen; kollox lest biex insokri għal l-inhabba tiegħek
 Addio, habib tiegħi (jagħannaq il-kalci u hekk bil-mod
 il-mod jidew nazzia lil Pawlu go' qoffa bil-habel minn
 got-tieqa)

Anania: (min got-tieqa) Alla jassisti il-passi tiegħek Pawlu,
 (jist ma' frakas kbir min go'wa)

Simon: Oh xi hsara qiegħdin ikissra kollox.

IR-RABA' EPISODJU.

*****

QUDDIEM IS-SINEDRJU (mit-tieni episodju ghat-
 tielet ghaddew 16 il-sena)

persunaggi:

Pawlu, Appostlu

Anania, Kap tas-Sinedrju

Onesmar, Farizew

Giulju, centurjun Ruman

Qabda Farizej ohra, li jistghu ikunu, dawk stess li
 hageru lil Stefanu

Elima, is-sahhar

Soldati tas-Sinedrju.

xena:

Sala tas-sinedrju, siggijiet fejn joqghodu 7 min-nies
 bil-qieghda.

xena 1

Anania, Onesmar u Farisej ohra.

Anania: (jinsab bil-qieghda fuq siggu qisu tron, Onesmar fuq il-
 lemin tieghu u 5 Farisej ohra bil-qieghda ma dwaru; 4
 soldati il-fond tax-xena) Sommi ghorrief tas-sinagoga,
 dan li gara il-lum qatt ma kont nistennich. Minn mindu
 Alla ta' Abram ghogbu jpoggini fuq dan it-tron biex immexxi
 l-gens lhadi, minflok kajfas, ghadni qatt ma kelli naqta
 sentenza bhal din..... jiena kont nahseb illi bil-mewt tan-
 Nazzarenu sejjer jindifen kollox, fil-waqt illi qieghdin
 naraw illi is-segwaci Tieghu, qieghdin jimbtu kulljum bhal
 haxixa hazina.

Onesmar: U ghad irridu naraw illi din il-haxixa hazina tohrog il-
 fjuri u jkunu fjuri perlati li jarnu fwieha tal-balzmu,
 umbaghad jaghta frott l-aktar bnin li min jiekol minnu
 ibierrk il-najja.

Anania: (iqum imrieghex) Onesmar, x'jiena nisma minn fommok ?
 Jagaw int xi wiehed minn dawk is-segwaci ta' Pawlu ta'
 Tarsu ? (kontra xena ta' kullhadd)

Onesmar: M'iniex segwaci, izda ghandi interess kbir niddefendih...

- Anania: Mela tafu tajjeb ? Irrakkontalna xiġ haga.
- Onesmar: Huwa innissel mil-familja tiegħi. Fl-iskola tal-Kotba Inqaddsa huwa dejjem kien l-ewwel wiehed ,tant li kien għaggeb lil l-istess surmast tiegħu Gamaliele. Meta haggru lil Stefanu huwa kien dak li kien zamm il-hwejjeg tal-qattiel. Kelli l-akbar mibgheda għas-seg-waci tan-Nazzarenu, imma f'daqqa wahda fih saret biċċa kbira, stqarr ruhu iben il-Messija... jghidu li fil-bieb ta' Damasko fil-waqt li kien sejjer ifittex lill-insara għal-newt deherlu n-Nazzarenu, u minn dak in-nhar l'hawn, qed jip ritka il-verita' tal-migja fostna tal-Messija.
- Anania: "Ignun. Kieku gie il-Messija, konna inkunu ahna li nagħrafuh bħala sultan tghana, iżda il-messija għad irid jigi fostna.
- Onesmar: "Huwa rana' il-hwejjeg ta' fuq lussuzi u libes il-libsa tal-penitenza u sa wasal biex fl-isem tan-Nazzarenu li huwa jistqarr, jagħmel l-ghegubujiet.
- Anania: Inti temmen f'dana kollu ?
- Onesmar: "Jiena nemmen; huwa in-nifsu mar jghidli: " Qaribi, Gesu' dewwibli qalbi fl-imhabba tiegħu, bħalma x-xemx idewweb is-silg fuq il-gholjiet."
- Anania: (inkurlat) mar obsor li bejn l-erbgħa hitan ta' dan it-Tempju inqaddes jinsabu l-eghdewwa tagħna.....
- Onesmar: Ahfirli, Sommu Sacerdot, ehdewwa le. Ghidtlek ill Sawlu huwa kugin tiegħi, u ma nsib ebda raguni illi għandu jigi ikundannat għal-newt.....
- Anania: "Huwa qaleb ta' tant fuq il-Palestina. F'Gerusalemm rawh miexi mat-12 id-dixxipli tan-Nazzarenu u folol kbar ta' nies jimxu fuq il-passi tiegħu/ tagħnom.
- Onesmar: Dan ifisser illi -qieghdin jip ritkaw is-sewwa.
- Anania: Nobbli Onesmar. Iggieghlnix nigbed bħala xhieda lil dawn is-sinjuri u nressqek quddiem Eodi għaliex tista tmisssek l-istess xorti tal-kugin tiegħk.
- Onesmar: Jiena ma nsib ebda htija tal-newt la fija u l-anqas fil-kugin tiegħi, sawlu.
- Anania: Eoda htija min irid jaqleb il-ligijiet ta' Mose' u jbiduel id-duttrina tagħna ? Issa naraw meta jgibuhuli quddiemni.....

xena ll

Is-sannar lima u ta' qabel kollna.

- Elima: (Jidhol kollu komplimenti u jbaxxi rasu sa l-art quddiem Anania) Magoh, jiksi// ir-ras tiegħek bil-ward, ifewwahlek hwejjeg bil-mirra u jindura t-tron tiegħk bid-deheb, o sommo pontefice anania (isellem).

- Anania: Sahhar Maghruf Elima, gibtilna xi ahbar minn Gerasalemm?
- Elima: Gej. biex nghidilkhom illi dak Sawlu illi minnu bhal issa tant qieghdin jitkellmu, il-Lhud qaobduh uaggruh; dam saghtejn qisu mejjet, imma f'daqqa wahda fetah ghajnejh, qam u b'hegga kbira minn qabel beda jipprietka fuq vesu' ta' nazareth, fejn qal li Dak kien l-Iben t' Alla u tlitt ijiem wara mewtu /qam minn bejn l-imwiet u tela' s-sema (jitbi sem b'ironija)
- Anania: (idur fuq il-farezej) Qieghdin tisinghu ?
- Farisej: Maqqu il-mewt bhal l-Imghallem tieghu.
- Anania: (lil Onesmar) Lil dan in i gejt biex tiddefendi ?
- Onesmar: U jekk huwa veru illi Dak li inwandannajna ghal mewt tas-Salib kien il-Messija ....?
- Anania: Onesmar, qis Kliemek.....Dan it-tmpju ikkonsagrat l' Alla ta' Abram m'ghandux jigi ippofanat bid-dagha tieghek.
- Farisej: Ghal-mewt il-midghajja.
- Onesmar: Kemm ili nghix tant dan is-saqaf minn mindu deher fostna in-nazzarenu ma tismax hrief sentenzi tal-mewt..... Xi hsibti li qieghdin toqtlu....il-hrief ghas-sagrificju ....? jew xi gemel marid...?
- Anania: Qieghdin noqtlu lil-eghdewwa taghna.
- Onesmar: Il-kugin tieghi Sawlu m'hu ghadu ta' Hadd.....ma dan kollu jaf huwa kif ghandu jiddefendi ruhu....
- Anania: Sahhar Elima, inti rajti b'ghajnejk lil ghadu taghna..?
- Elima: Jiena li ghandi s-setgha ntir u nidhol kullinkien xewwixt lil Lhud biex jienda lil Sawlu ghand il-Gvernatur ta' Ruma li jismu Lisia u huwa gieghel lis-suldati jifflagellawh b'fex jitkellm ghalix il-poplu kien ihobbu (kontra xena ta' Onesmar) u umbagnad rabtuh bil-glud.
- Anania: U Sawlu x'qal ?
- Elima: Huwa qal lic-centurjun li qed inharsu: "Ma jistax ikun li inthom issawtu lil wiened Ruman minghajr ma jsir il-haqq" u il-Gvernatur Lisia qabbad lis-suldati biex j'igibuh ghandek
- Anania: Tajjed nienduh f'idejna Ahna.

xenalll

Pawlu, Giulju, 4 suldati Rumani u ta' qabel kollha.

- Giulju: (jidhol, u wrgh 4 suldati Rumani qieghdin izommu lil Pawlu marbut bil-rtajjen u kollu dnajja) Sommo Pontefice (isellem) Il-Gvernatur Lisia baghtna ghandek biex taghrbel inti l-eghmil ta' dan il-bniedem ghaliex huwa ma sabu hati f'xejn.
- Anania: Tajjed, kont qieghed nistemik. (lil Pawlu) Inti taf ghaliex bghatuk hawn ?

- Pawlu: jiena sal-lum dejjem ghixt kif trid il-ligi taghna.
- Anania: (lil Farisej) Maduh bil-harta (wiened mil -farisej jaghti daqqa ta' harta lil Pawlu) *għaliq tal-Farisej, kienet ta' li*
- Pawlu: (lil Anania) Ghajb ghalik, kbir sacerdot, izda kun af li Alla ghad j ilhqek (Anania jagndab ghalih)
- Onesmar: (imur fuq Pawlu u jaghnqu u jbusu) Kugin tieghi, ghaidli min hu a dawk li hasluk bida-demm ? irrid nivvedika ruhi. (u fil-nin idur fuq is-soldati)
- Pawlu: Le qarib tieghi; ghandna naftru bhal ma hafer l-Ingħallem lil dawk li salbuh (idur fuq il-farizej) Lilkhom (kontra xena tal-Farizej)
- Anania: Sawlu, harxa sejra tkun is-sentenza tieghek; erga lura ghat-tradizjonijiet tal-ligijiet ta' hna
- Pawlu: Qatt aktat.... qatt
- Anania: (lil Farizej) Sejhu lils-soldati tahna u hemm f'dik il-bitha haggruh ghal-mewt.
- Onesmar: Dayn ma jkun qatt. Qaribi, iddefendi ruhek..... qieghed fid-dritt tieghek
- Pawlu: (lil Anania) Inti illi qieghed hawn biex tamel haqq minni taf illi trid tagħmel haga kontra il-ligi.
- Farizew: Qatt ma kien i missek tishet lil kap tas-sacerdoti....
- Pawlu: (li bhal dan il-mument qisu Kristu quddiem Kajfas) Jiena ma kellix fehna li nonqsu..... fost kollox irrid ngħidilko illi jiena ukoll Farizew (ma din il-kelma il-Farizej iqumu u jgħajtu) "Viva ic-cittadin tagħna. Haliuh u tuh il-helsien (Ghagna kbir fost kul-hadd. Anania jagħmel is-sinjel lil-4 soldati li nemm fil-fond tax-xena, dawn johorgu x-xwabel u jmorru kontra Pawlu, Għalju jagħmel sinjel lils-soldati Rumani li giebu lil Pawlu; dawn ukoll johorgu x-xwabel u jmorru favur Pawlu mal-Farizej; issir taqtigha tal-bizgha, Anania jmur fin-nofs u wiened mis-soldati tiegħa mingħjar ma jrid jinbidlu sidru bix-xabla)
- Anania: Kellerat. (għaldin il-għajta jieqaf kollox, Anania jigged l-attenzjoni ta' kul-hadd) Inti...? (ihares lejn is-soldati li ferih) Inti l-iben tieghi, qiltni (jispira)
- soldat: (jarmi x-xabla u jinxtenet fuq Anania) Missier... il-haqq tas-sema wassal waqa' fuqek; Sawlu qallek li Alla ghad jilhqek, u ibnek mingħajr ma ried nifidlek qalbek. Pawlu, inti bniedem t'Alla u jiena ningħaqad mal-fidi tieghek, nemmen fin-Nazzarenu (jinxtenet għar-rkobtejh f'riglejn Sawlu u l-ohrajn jinzlu għar-rkobtejhom ukoll)
- Pawlu: Hija f'cesu' Kristu, ma kontx jien li hsilt lart ta dan it-tpju bidd-emm ta' missierak u anqas kinet ix-xabla tiegħak, izda bhal ma tara kien id-Driegħ t'Alla; nittama li Alla jkollu minna minnu; u inti hija, hawn ma qalbi (jagħnaq li s-soldat) U jiena bhala citadin Ruman ma jibqagħlix hliet li nipilla għand Cesare. Iva, issa minn hawn dritt għand Cesare, fejn għadu kemm wasal is-sultan

Pawlu: Agrippa. Allura nitlob lil Preside Festo biex nidher quddiem Cesare f'Ruma (idur fuq il-katavru ta' Anania) inti ma riedx taghraf il-nigja tal-Messija, izda bhal issa ruhek tinsab ma gemb il-kobor tal-glorja tieghu biex jagher haqq minnek. qum u tkellem f'isem il-haqq li ghandek quddiemk u ghidilna jekk dak li qultu fuq is-salib kienx tassew l-Iben t'Alla

Lehen: Kien l-Iben t'Alla. (*Stoigh ta' kull tadd.*)

Farizej: Ahna nemnu... ahna nemnu... ahna nieghek ~~Sawlu~~. *Paulu.*

Pawlu: U Gesu' maghkhom. Imorru mela..... (meta ghoddu kulinadd hareg wara Pawlu)

Elina: (li kif dahan im xena Pawlu mar jinheba, issa jaqbes f'nofs il-palk bhal demonju) Jiena offrejti ruhi li ghandi inkun il-qaddej ta' Lucifru. Sawlu,,, Sawlu.... pass pass irrid nimxi wara il-passi tieghek u hemm gewwa Ruma tkun it-taqtigha taghna; inti bl-isem ta' Gesu' Nazzarenu mitbugh fuq gbinek, u jiena b'ezercitu ta' demonji gewwa ruhi u tara kif l-infern jirbah (danja satanika; il-partiera taghnaq mimfih.)

EMJEM IR-RABA' EPISODJU.

INTERVAL

IL-HAMES EPISODJU.

*****

NAWFRAGJU

F'MALTA.

(ghaddiet sena)

persunaggi:

Pawlu, appostlu

Luqa, appostlu

Trofimu u

Aristarko, hbieb ta' Pawlu

Giulju, centurjun Ruman

Balam, pagan Malti

Satana

Soldati Rumani u poplu Malti

Chesime

////////////////////////////////////

MUZIKA 6

xena:

xtajta

fil-gzira

ta'

Malta.

xena 1

(hekk kif tiftah il-partiera fix-xena ma jinsab nadd, l-ajru
imsannab u ma jintamox kief rih qawwi w l-banar inaboat.
terribilment mal-blat.)

satana: (jidhol inkebbeb f'mantell) Krsitu b'harsa qanqal il-
banar u b'kelma raga' waqqfu u nexa fuq il-mewg tieghu.
(ji b'ssem) Izda jien ukoll gnandi is-setgha inqajjem il-
banar u nimxi fuq il-halel tieghu (jitraq) Din id-darba
il-banar qanqaltu jien, Lucifru. Id-d'istin kien li Pawlu
jmur Ruma biex jappella quddiem Heruni u hekk jaqla il-
grazzja tal-helsien, iwaqqa fit-trab l-idoli tieghi u
minn Ruma jagħmel santwarju ta' l-Insara. Izda jiena
qanqalt din it-tempesta tal-banar, w-x-xieni li fuqha
qieghed jivvjagga Pawlu biddlet ir-rota tagħha. Hekk
ix-xieni tinsab ma gemb il-blat tal-gzira ta' Malta;
il-qlugh qieghdin jiccartu....ix-xieni qieghnda tilfarrag
.....paqiu qabes il-banar u mieghu l-ohrajn kollha.....
qieghdin ifittxu li jaqbd u mal-bicciet ta' l-ghuda.....
Imma kollu għal xejn, il-banar sejjer ikun il-qaber ta
tagħhom. Jiena din it-tempesta ma nzommex qabel ma nara
mejjet lil Pawlu (it-tempesta għada sejra) Izda x'jiena
nara....il-Maltin jigru bil-hbula....halla banar difnet
lil kullhadd..oh, raboja...nadda ma ntilef....il-Maltin
qieghdin jixntu il-hbula fil-banar....qieghdin jiqbd

satana; bniedem.....tellgauh fuq il-blat.....oh, sahta....
 huwa Pawlu. Battalja ohra mitlufa. Izda nemm gewwa Ruma
 zgur ma tirbahnix. Halli immur inlestilek it-trieq u
 dalwaqt nerga lura (jitlaq bhal sajjetta)

x ena ll

Giulju b'4 suldati mieghu, Balam u Maltin.

- Giulju: (jidhil ma 4 suldati bla elmu f'rashom u inxarbin
 ghasra) u qiegadin jieklu l'aringa kull wiened; lis-
 suldati) Niasabu foq il-gebel ta' din ic-ckejjna
 gzira ta' Malta (qalbu sewda) Inpoggu ftat (jinxtentu
 ilkoll fl-art; it-tempesta naqqset gmielha) Rajniha
 kerha....nistgha nghodduna b'wahda....
- I-1 suldat: X'osej, er ikun il-futur taghna, ?
- Giulju: Staqsu l'alla nettuno; hlisna mil-gharqa u sejrin im-
 mutu bil-ghera u bil-guh....jekk ma nsihux minn
 jaghtina l-ghajnuna....
- It-2 suldat: Ajnar bqajna sejrin wara dawk in-nies li tellghuna
 mil-bahar.
- Giulju: Stajna bqajna sejrin wara l-Appostlu Pawlu. huwa
 tant hu dhali; taf x'hemm tajjeb illi din il-gzira
 ma fihix f'hiex tintilef.
- It-3 suldat: Gnadna fil-waqt biex immorru nilnquhom; milli tidher
 in-nies ta' din il-gzira huma qalbnom tajba hafna....
 ma rajtux....x'baqa m'ghamlux biex salvawna mill-
 halel tal-bahar....
- Giulju: qed jigini hsieb; Malta taghmel ukoll partia mill-
 Ajkla Rumana; immorru ghand il-konslu Ruman.....
- It-4 suldat: U dawk l-ilsira li hallejna wrajna ?
- Giulju: Dawk nahsbu ghalihom aktar il-quddiem; ghal issa
 jintieg li nahsbu ghal rasna
- I-1 suldat: Kienet grazzja khira ta' l-allat li salvawna.
- Giulju: Kien il-kuragg u il-qawwa ta' Pawlu, kienet is-setgha
 u l-ghajnuna li tah Alla tieghu; tiftakru meta qalilna
 li hadd ma ghandu jintilef ? U bhal ma rajna ma
 ghereq hadd....izda huti jiena qed immut bil-bard.
 Mathossuhix din il-kesha tidhol fil-ghadam ?
- It-2 suldat: Centurjun, nemm bzonn qabel xejn innixfu hwejjigna....
- Giulju: Ix-xemx gnada ma wrietx ir-raggi taghna, il-bahar
 ghadu inqallob gmielu. It-tama wahdanija hi li
 naghmlu kif ghidtilknom; infittxu....nistagsu sakemm
 insibu il-konslu Ruman...jekk jezizti.
- Balam.: (li sadattant ittawwal min bejn il-kwinti johrog
 fuq il-palk bla ma jindunaw bih is-suldati, jaghmel
 sinjal b'ida, u ghal dan is-sinjal kotra ta' Maltin
 jaqozu fuq is-suldati u jzommu lis-suldati b'sahha.
 Is-suldati huma imwerwra) Thallu jahrab lil hadd.

*u
 K... M...*

- Giulju: (lil Balam) Rajjes, ahna ukoll nitkellmu bl-ilsien tieghek semitiku.....Bhal ma taraw m'ghandna xejn x'tondulna.
- Balam: Ahna m'ahniex hallelin....irridu nafu min intkom? Hawn tisabu fi hwejgi u dawn huma l-ilsiera tieghi.
- Giulju: Ahna suldati Rumani u ghadna kemm salvajna mill-gharqa...
- Balam: Jaqaw kontu fuq dak il-bastiment li tafrrak mal-blat ?
- Giulju: Precisament; ghadek tista tara il-bicciet tiegnu...
- Balam: Irsiera, il-lqanom. (lil Giulju) Ahna na rridu xejn minn ~~għand~~ għandkhem; jekk inthom kuamni, fina issibu l-ghajnuna.
- Giulju: (Issa li sabu rumom nliessa minn idejn il -Maltin jagħmlu kuragg) Nizzikhajr, Rajjes, m'ghadna xejn x' noffrulek, nliet il-hwejjeg ta' fuqna...
- Balam: U xejn marridu nliet li tirrakuntawlna il-~~għaj~~għajiet tagħkhem....
- Giulju: Bil-qalb kollha: Jiena u dawn is-suldati gejna inkarigati mil-preside Lisia biex minn Ġerusalem inwas lu lil certu Pawlu f'Roma biex jappilla quddiem Cesare għaliex akkuzat lu huwa hati tal-mewt billi qiegħed ixerred certa dutrina għida ta' certu Nazzarenu li qatluh fuq is-Salib
- Balam: Interresanti. *Issokta*
- Giulju: Allura għada il-bastiment Adramitta mill-port ta' Adromita u għidna għal-kosta ta' l-asja; inzilna Sajdun u billi ir-rih beda jonfon fil-wicc, ske~~n~~nejna f'Cipru. Wara jumekn wasalna b'istra u Lixandra, sibna bastiment li kien sejjer l-Italja u ma Pawlu , shabu u l-ilsiera qadditfa tagħna u għadna ir-rota għal kuma. Ir-rih beda jaqawna u nielu Niz-z~~inna~~Agwen~~eb~~, il-qlugh il-kbir u bil-mod il-mod wasalna f'boniparti. Il-qalbieni Pawlu bil-wieqfa u b'lehen għoli qalilna: "Ma nirtharkux minn hawn għax najjitna qiegħda fil-perikliu" Izda ahan ma tajniex widen u b~~għaj~~għajna sejrin. Liema sfortuna. (jirrakonta nafif) It-temp beda jitghajjed, ix-x~~em~~mx tkefnet fi shaba sewda u il-kweikeb h~~eb~~w għajnejhom. Irwiefen bdew ivevnu u jsaffru ma l-arbli, il-qlugh irida jitqacctu; il-halel ta' l-ilma wahda f'wahda donnom bhal zwo~~x~~iemel tat-tigrija jaqbz u il-bastiment tagħna u donnom iridu jitt~~mu~~na tahtnom għal dejjem il-bastiment issa tieia donnu fuq għolja u issa jinzel fil-qagh tal-bonar; kullhadd izomm mal-hbula u jagħjjat "Giove salvana" Imma pawlu ~~br~~b'ghajnejh lejn is-sena beda jitlob l-ghajnuna lil Kristu.
- Balam: Kristu ? Isen għid għaliha ?
- Giulju: Huwa l-isem ta' dak li qatlu fuq is-salib; huwa il ~~kap~~kap ta' din is-setta il-għida ta' l-insara; kristu hu-wa Allata' għawlu li qiegħed jippritka ma kullikien... ..
- Balam: Ixtieq narah lil dan il-bniedem....Izda nitlobok Issokta irakonta fuq dan in-nawfragju nekk ta' l-ghageb..

- Giulju: Ghidtilkohn illi il-qalbieni Pawlu kien junsab ghar-
rkobtejh, ihares lejn is-sema u jitlob; ahna biex inhaffu
bdejna nitfgħu fil-baħar it -toġħbija, u konna tliġna kul-
tama tas-salvazjoni; hadd: ma miss ikel ma xoftejh; minn
jibki u min irid jaqbes qalb il-halel tal-baħar biex
imut knieni; izda hawn lehen Pawlu li kien jidwi aktar
mir-riħ, esklama: " Hutli, l-anglu t'Alla gie ikellimni :
qawwu qalbkhom; jiena sejjer naghmlilkhom wiegħda illi
barra mil-bastiment hadd minnAma jintilef; l-Anglu qalli
illi jiena għad irrid nidher quddiem Cesare." Malli
beda jbeħbeħ deħriġna li konna qiegħdin naraw xi art;
tfajna g l-ilma l-iskandal u sibna li kien hemm 15 il-
qana ilma; hawn tfajna il-baħar l-4 ankri sakemm jisbah
u majnajna il-qluħ; Pawlu stedjanna biex niklu xi haga
u magħan kiel huwa ukoll għaliex kien ilna 14 il-
gurnata ma naghmlu ikla sewwa.... Pawlu rarga' qal:
" hadd: minna ma jitlef xagħra minn rasu."
Balam: Xi kemm kontu tivvjaggaw ?
Giulju: Konna 275 ruh; imbagħad ma z-zerniq ergajna erfajna ~~minn~~
l-ankri, u l-mewg beda jittfajna lejn l-art; hawn halla
baħar tal-biza ħabtitna ma ponta ta' blata u l-poppa tal-
bastiment ttrakkat. Kull hadd tilef rasu, l-irsiera riedu
jaharbu u jiena ircevejt ordni li skond il-ligi lil
dawn għandna noqtluħom ilkoll, u billi lil Pawlu kont
inhobbu ried insalvah; għalhekk tajt ordni li min jaf
jgħnum, jinxteħed il-baħar biex jaqbad l-art u hekk bil-
għajjuna tal-qalb tagħkom il-Maltin salvajna ilkoll.
Balam: L-oħrajn fejħom ?
Giulju: In-nies twajba ta' din il-^gzira daru magħhom u min
gibilhom libsa u min ftit imbid.... o ahna hadna din
it-trieq.....
Balam: Irsiera, moħru igħru xi zkuk tas-sigar u qabdu huggiega
u wera illi inniħfuhom nisquħom l-għasel u xi ftit ħalit
(l-irsiera jtilqu kollha)
Giulju: Hekku Pawlu li minnek kellintek; arah gej l-hawn ma shabu
Issa tara xi b niedem.... għandu għajnejħ jisirqulek qal-
bek bħadma seraq lili.
Balam: I-allat Erkole u Merķurju jagħtuh il-merħba.

xena lll

Pawlu, fuq trofinu, Arestarko, Onesimo u ta' qabel.

- Pawlu: (jidhol, u warajħ fuq, Trofinu, Arestarko o Onesimo: hadd
minnhom, huwa imxarrab għaliex it-twajba Maltin diga
ħasbu biddlulhom) Kemm għandna nagħtu ħajr l-Alla li
nizzilna għajjin fuq din il-gebla bajda maħsula mil-
mewg tal-baħar, (jiftaħ idejħ) O Malta sabieħa. Issa illi

- Pawlu:** it-tempesta bdiet tiegaf irrid noqgh d nikkontemlak;
 • O Gzira ckejkna ,x'inhū dan illi qieghed idewwibli qalbi bil-hena,?Minn mindu riglejja rifsu fuq il-gebel tieghek inhoss bhal Ruh il-qodos jimlieni bl-imhabba lejn uliēdek. Din ir-rieħa ta' pļejju taht riglejja...dawk is-sigar tal-ballut li qed nilmah fil-bogħod....dak ir-raba jhammar ^{hicc} ~~bhal~~ peprin....donhom hūggiēga....iva,hūggiēg li qieghda taqbad hawn gewwa qalbi....O Gzira ckejkna.... forsi sejra tkun int il-bejniena li traqqadni fuq qalbeck? Sejra tkun int li taħnaq il-fida li giblek miegħi ? Inhoss bhal lehen misterjuz ~~u~~ jghidli: ~~u~~ inti għad trid tkun binti u jien għad irrid inkun missirek....Appostlu Luqa ,hbieb tiegħi Trofimū u Arestarko,int ukoll Onesmo ninzlu għal-darba ahna ibusu dan l-art imbiekka li laqghetna qalb il-fwieħa tal-ward u sqietna l-ghasel w l-halib mitt-azza tad-deheb ta' hl wwitha u libsinna. (barra mis-suldati u Balam ilkoll jinzlu ibusu il-blat tal-Gzira) Ukoll il-blat tieghek fih toghma ta' zokkor, w s-sema tieghek ikhal ihenni kull qalb.(it-tempesta tiegaf għal-kollox) Issa dan il-baħar illi ftit ilu ried tahtu jidfinna sar donnu art miksija bid-deheb; harsu ftit;ix-xemx firxet ir-raggi taħna(il-palk jintela' bidd-awl tax-xemx).
- Luqa:** Appostlu Pawlu, tisthajlekx quddiem ix-xmara tal-Gurdan, fejn l-Imghalliem taħna ircieva il-Maghmodija ? Jiena kont hemm prezenti.
- Trofimū:** Ixxurtjat int,Luqa li assistejt għal dan l -ewwel sakrament....
- Pawlu:** Is-sakrament tal-Maghmodija.....(wahdu) Kemm nixtieq li ukoll f'din il-Gzira ckejkna inwaqqa l-Idoli moqzieza u ras kull nadd tigi mahsula bl-ilna tas-sakrament tal-maghmodija.
- Arestarko:**Pawlu(jiffissan) ~~Pawlu~~,inti qieghed tibki,ħajenjk hmaru bħan-nar;issa t-tempesta waqfet,qalbna għandha tkun ftħana....ferħana bħal dawk l-ghasafar li a emm jittajru fuq dawk is-sigar tal-ballut....
- Onesmo:** Forsi għadek taħseb fil-grajjiet ta' Damasko ?Tiftakar x'mument ?Iz-ziemel tieghek kien ħarab u kien għaddu gateł xwejjah....dakk kien missieri....
- Luqa:** X'inti taħseb,^Pawlu.
- Pawlu:** Qabadni bħal bard,imma bard qawwi li donni irrid imnut.
- Balam:** (jersaq fuq Pawlu u quddiemu ibaxxi rasu sa l-art) Rabbi, jiena għadni ma nafekx uk anqas int taf lili,izda b'dan kollu jiena nistiednek li inti ma shabek tersqa ma gemb dik il-hūggiēga li l-ilsiera tiegħi qabdukohm biex itaffu il-bard(sa dattant minn bejn il-kwinti jidħeru ~~ħerreg/ħerģin~~ leħniet tan-nar u ~~wraħħ/jidħku/shabu/kollħa~~ Tal-hūggiēga.)

Pawlu: Oh, provvidenza tas-sena (lil sabu) Inxu nishnu ftit, Gesu' Kristu jkun jafulek. (jidhol minn fejn jidru hargin il-lehniet tan-nar. warajh jidhlu sabu kollha.)

Balam: Suladti, inxu inthom ukoll, ftit shana tagħmlilkohm tajjeb (Giulju ma l-4 suldati jidhlu min fejn daħal Pawlu. Balam baqa wahdu.) "Gesu' Kristu jkun jafulek." Min jista' jkun dan Gesu' Kristu? Dan bil-fors xi alla gdid..... l-allat tagħna huma Giunone, Prosperina, Ercole u Markurju. Ahna l-Maltin m'ghandniex allat ohra hlief dawn li nemmu fihom u huma bis inxux d-destin tagħna.

xena LV

Pawlu, Luqa, Trofimu, Arestarko, Onesimo, Balam, Giulju ma l-4 suldati u kotra kbira ta' maltin.

Pawlu: (jonrog minn bejn il-kwinti b'lifgħa imdenda ma sebghu) Hadda m'ghandu jibza. (jidhlu in xena Luqa, Trofimu, Arestarko, Onesimo Giulju, suldati u Maltin)

Balam: Imma dan b'jedem qattiel..... (mistagħgeb)

Maltin: Iva, iva, dana qattiel....

Balam: Helisha mill-bahar w s-sena lahqu b'mewt l-aktar qalila. Il-velenu ta' din il-lifgħa sejjer ikun it-tmien ta' hajtu.

Pawlu: (jersaq in-naha tal-huggiega iferfer sebghu u jittaf il-lifgħa fin-nar, bejn il-kwinti, li ma jidhirx hlief il-lehna tiegħu) Qiegndin taraw b'ghajnejkhom?

Balam: (mistagħgeb) Kif? Daa huwa ghageb kbir. Hadda ma jehles mil-mewt tal-lifgħa u dan għadu haj.....

Giulju: Jiena dejjem għidt illi dana Pawlu huwa xi alla.... huwa xi haga kbira li ahna għadna m'għarafniex.....

Balam: Iva, huwa Ercole; ejjew inqimuh bhala alla Tagħna... irsiera, morru oqtlu l-issah haruf halli noffruhulu bhala sacrificju fuq in-nar ta' din il-huggiega.

Pawlu: Le, uliedi, Gesu' Kristu kien qal lill-apostli; "Jiena naghtikhom is-segħa li tagħfgu is-sreip velenuzi bejn idejkhom u gisinkom jibqa bla ma jittiefes. Marsu lejja (jiftah idejha ferhan)

Luqa: Daa kien qal lilna stess, u jiena nizzilti fil-ktieb ta tad-deheb fl-Atti ta' l-apostli; hekk ukoll sejjer nikteb b'ittri tad-deheb dan l-ewwel miraklu li hija f'gesu' Kristu, l-apostlu Pawlu għamel fil-għajra tagħkom biex jibqa jissema ma tul is-sekli.

Pawlu: Uliedi, mhux lili għandkom tagħtu qima izda lil Dak illi bil-mewt tiegħu fethilna il-bibien tas-sena. Inthom bhala miljuni ohra għadkom tghixu fid-dlam tal-paganezmu u tqimu l-allat foloz, izda inhoss illi Wasal iz-zmien għalikom ukoll illi fuq dan il-blat abjad tagħkom, tinzel is-saltna tas-sena, saltna infewha mill-erwieh safja

Pawlu: tal-bjuda ~~ta' s-sinj~~ tal-gilju^u, inkarba bid-demm ta' l-ewwel martri stefanu u nkurunata mill-mara imbierka ta' Batlemm, mix-xirka ta' l-apostolat inqaddes ta' Hawk li jinxu fuq il-passi inqaddsa tan-Nazzarenu. Malta, ghalik ukoll hemm post f's-sema; uliedi Maltin, Dak Alla li halaq kollox, li ma taqax werqa minn fuq sagra mingnajt ir-rieda tieghu dawwar ir-rih w l-mewg tal-bahar, tefghani fuq il-gzira taghkom biex jiena inkun il-missier u intkom tkunu uliedi f'Gesu' Kristi.

Balam: (idur b'solennita' fuq l-irsiera) Nuti mill-lum il-quddiem intom n'ghadkomx irsiera tieghi, sejjer nerhikom f'idEjh; ejjew ninxu urajh, inthom tinsabu hielsa.

Maltin: Ikun imbierka dak il-mewg u dak ir-rih li wasslek fi hdanna: Viva il-Fedaj taghna! (ferhanin)

Balam: Rabbi ghidli: ghandna nibzghu aktar mil-velenu tal-lifgha u tas-sriep?

Pawlu: Le, il-lifgha n'ghandix aktar setgha fuq il-hajja taghkom u minn dan taghratu illi jiena ~~...~~ gejj mill-veru Alla ta' l-Insara.

Maltin: Evviva Alla ta' l-Insara. (fil-waqt lil il-Maltin jerfghu fuq idejnom lil Pawlu qalb il-ferh u l-ghajjat u hergin bieh, tinghalaq il-purtiera.)

TMIEM TAL-HAMES EPISODJU.

• ...

• ...

• ...

• ...

• ...

• ...

• ...

• ...

• ...

• ...

• ...

• ...

IS-SITT EPISODJU.

*****

PUBBLJU MAHTUR ISQOF TA' MALTA

(Mill-hames episodju ghas-sitt episodju ghaddew xahrejn)

persunaggi:

Pawlu

Luqa

Pubblju

Trofim

Arestarko

Giulju

Onesmo

Balam

Elima

Sestu u Maltin.

////////////////////////////////////

xena:

Sal, rikka fil-palazz tal-princep Pubblju; ghadna dejjem,
fil-gzira ta' Malta.

xena 1

Sestu u Elima.

- Elima: (lil Sestu li qiegħed jarranga xi lejuri fuq il-mejda)
Zaghzugh, festi kbar il-lum f'dan il-palazz ?
- Sestu: Iva, il-princep sinjur tiegħi wara li rcieva il-maghmu-
dija, il-lum għandu jigi l-appostlu Pawlu biex jahtru
Isqof ta' Malta u Ghawdex.
- Elima: Dak li salva mill-gharqa?
- Sestu: B'miraklu, sinjur.
- Elima: U sgur li nafu lil Pawlu.....(jitbisssem)
- Sestu: Imma nista' nkun naf minn int? Qatt ma kont rajtek qabel?
- Elima: Jiena verament m'għandix isem.....m'għandix belt....
jiena qatt ma għaraft lil dawk li gabuni fid-dinja; għani
kemmtridni, u għalhekk l-ghors tiegħi illi niggerra mad-
dinja(jitbisssem)
- Sestu: Inti tlabt lil xi hadd biex dhalt f'din id-dar?
- Elima: (b'malizja) U sgur.....kien hemm suldat wara il-bieb,
hareg ix-xabla u bina gnamilli sinjal biex ngħaddi u
jien għaddejt (jitbisssem)

Sestu: N'ista' naf xi trid ?

Elima: Nitkollim mas-sinjur tieghek Princep Pubblju, l-akbar għani ta' din il-gzira.

Sestu: Poggi bil-qiegħda, dalwaqt mieghek. (jogrog)

Elima: (meta sab ruħu waħdu) Min jien ? Anejn jien gej ? (jitbissen) Mur staqsi l-infern fejn jagħmmru l-ispirti tad-dlamijiet; Satana għamilni strument tiegħu u jekk ifettillu jibgħatni fl-aħħar tad-dinja, jaqbadni u jit-fagħni bħal sajjetta fejn jogħgob lilu; din idd-darba tefgħani go din il-gzira u il-missjoni tiegħi hija propju nawn f'dan il-palazz..... jekk dan il-princep jigi maħtur isqof ta' Malta u ta' l-insara, il-gzira kollha tikkonverti għal aristu għaliex daqs Pawlu għanda influenza fuq il-poplu tiegħu..... izda ninsab hawnhekk jiena, u jien u Satana korta wanda, galadarba huwa jagħmmar fija (jidhaq wasal xi hadd (serju)

xenall

Pubblju u Elima.

Pubblju: (jidhol liebes gala u jmur fuq Elima) Lil min għandi l-unur nircievi ?

Elima: (iqum u jagħmel hafna riverenzi kif titlob is-sengħa tiegħu). Eccell^{mi} Princep, forsi rajtu dak il-bastiment bil-qluħ aħħar li jinsab f'dak il-port ~~wasal~~ i-ckejkien taht il-palazz tieghek.....

Pubblju: (imur inares mit-tieqa) Nistqarlek li għadni qatt ma rajt bastiment bħal dak.

Elima: Dak huwa tiegħi..... jogħgobni il-qluħ aħħar... (jitbissen)

Pubblju: Allura inti.....?

Elima: Hekku..... jiena gej minn nisel is-slaten, qiegħed indur id-dinja, u kien xieraq illi malli poggajt girlejjja fuq din l-art sabieħa ta' Malta, l-ewwel żjara ngħamilha liliek, il-princep ta' dawn il-gzejjer.....

Pubblju: Meħħba bik fid-dar tiegħi..... u la darba inti gej minn nisel is-slaten, tagħmmilni unur jekk togħhod tkompli mal-festi tiegħi.

Elima: Festi kbar ?

Pubblju: X'jidhirlek ..... l-appostlu Pawlu li għoddu ~~wasal~~ ikkonverta lil gzira kollha għad-duttrina għida tan-Nazzarenu, jixtieq illi qabel inalli dawn il-gzejjer, ikollu rappreżentant tiegħu fil-persuna indenja tiegħi.

Elima: Fhimt..... sejjer jahtrek isqof biex tkun tista tissokta il-missjoni tiegħu.....

Pubblju: Hekku, dalwaqt narawh hawn lill-appostlu Pawlu Mal-hbieb tiegħu

Elima: L-appostlu Pawlu..... (jidhaq) Minn Tarsu ? - - -

Pubblju: Tafu ? - - -

- Elima: Daqs kemma huwa popolari.....ukoll lili ried idahhalni fix-xirka tieghu.....izda jien li studjajt u qallibt l-iskrittura kollha u l-iskritti ta' Atene, rajt illi dan Pawlu ma hux hlief bniedem fantastiku u ghalhekk din id-duttrina gdida li qieghed jippratika, ma nix haga ohra ghal qerq, invenzjonijiet biex fuqu jigbed il-glorja tad-dinja u fl-ahhar ipoggi il-kuruna tar-rand fuq gbinhu.
- pubblju: (mistagħġeb) X'inti tghid, sinjur...?
- Elima: Ma jistax ikun illi hemm qawwa, illi hemm setgha illi tista iggarraf il-qima ta' l-allat tagħna. (b'ironija) Pawlu jaf jghidilkohm anjar minni daqs kemma xerred demm ta' l-insara u issa.....
- pubblju: Kliemk huwa falz, sinjur...Pawlu tani l-akbar provi illi m'hommx hlief Alla wiehed u ghalhekk jiena qabbadt lil qaddejja tiegħi biex ifarku l-idoli kollha u fuq il-bieb tal-palazz tiegħi poggajt is-salib bhala simbolu ta' l-ewwel nisrani f'din il-gzira tagħna.
- Elima: Is-Salib (jidnaq) Is-salib għal gens tiegħi huwa il-forka tal-qatticla.
- pubblju: Imma Pawlu għallimna illi fuq is-salib miet l-Iben t'Alla magħmul bniedem li gie biex jifidna..
- Elima: Inti temmen...? Inti temmen f'dan il-qerq...?
- pubblju: Ghandi l-akbar provi illi l-appostlu Pawlu jandem bil-qawwa lil lili giet mogħtija mis-sema.
- Elima: Ukoll jekk huwa qattiel ta' l-innocenti? Ix-xabla tiegħu taf tghidlek kemma il-darba hasilha bid-demm ta' l-insara.
- pubblju: Huwa dan ma jgħidhx li darba kien l-akbar qnadu tan-Nazzarenu, ma huwa ikkonverta, w d-dnubiet tiegħu hasilhom bid-dmugh u bil-penitenza u Alla zejnu bil-grazzi tiegħu
- Elima: X'prova għandek ta' dan ?
- pubblju: Il-fejtan ta' missieri.....sejjaht it-tobba kollha u meta kien għoddu wasal f'xifer il-qabar, it-tobba qatghu jieshom minni, izda Pawlu m'ghanilix hlief raddlu s-Salib u missieri fieq għal kollox u dan qalu huwa illi ma għadlux bis-setgha tiegħu in-nifsa i^a bil-qawwa ta' dan Alla wiehed li jista' kollox.
- Elima: Huwa veru li kull fejn Pawlu qieghed imar jippratika il-Vangelu qieghed iqalleb ras kullnadd u għalhekk il-Kunsill il-Kbir ta' gerusalem ikkondannah għal-newt.
- pubblju: Huwa appella quddiem Cesare u nista nassikurak illi f'Ruma sejjer ikollu rebha kbira.....
- Elima: Cesare iqim l-allat tagħna u jkun gwaj għal dawk kollha illi ma jgħadhx rashom quddiem is-slaten ta' Ruma.
- pubblju: Le...le... basta s-sakrifizzi quddiem l-idoli rumani. Pawli ienor tfacca fil-gzira tagħna...kewkba gdida dawlet is-sema sabieh tagħna; din hija d-d utrina ta' Krista li gibilna miegħu l-appostlu Pawlu.

Elima: Neruni f'Runa fetah il-widien tad-dmija bl-igsma tas-segwaci tan-Nazzarenu u din ix-xorti sejra tmiss ukoll lil 'din il-gzira.....

Pubblju: Int min int, ghalik m'nawx post fid-dar tiegħi!

Elima: Għalhekk nista' nitlaq min fejn gejt? Inti tkun iva l-isqof ta' dawn il-gzejjer, imma il-kbir għadu gej.....
L-infern kollu sejjer inqajjem kontra tiegħk (jitlaq jigri b'danqa satanika).

pubblju: (li baqa' wahdu, isejjaħ) Sistu!

xena III

Sestu u Pubblju.

Sestu: (jidhol isellem profondament) Sidi.....

pubblju: Dak il-bniedem li hareg issa ma jogħgobnix. Għid lili kull-hadd li jekk kemm il-darba jerga jigi, ebda dieb ma jinfetaħ għalih.

sestu: Tkun obdut (ibaxxi rasu)

pubblju: Issa għid li kucciera biex iles^{tu} iz-zwiemel u jmorru jgibu lil-appostlu Pawlu. Huwa jinsab nawn ma gembna, fil-ghar fejn soġtu jlaqqa' lil dawk li qiegndin inejju ruhnom biex isiru insara.

sestu: Tkun obdut, sinjur tiegħi. (isellem u jarlaq)

pubblju: Kollox car, għandi quddiem; il-kotba ta' Leninfi....
gerq, superstizjoiniji... kollha duttrina falza. Id-duttrina ta' Pawlu hija nigbura mill-kotba inqaddsa li huwa infallibli. Il-kalma ta' Pawlu hija ta' gnerf infinit dahlet go qalbi u ebda setgħa ma treggħani lura. Il-fejqa ta' missieri Nija l-aqwa xhieda tal-qawwa sopraturali tighu. L-lum jiena kap ta' dawn il-gzejjer sejjer niggi konsakrat isqof.... u hekk nitwanna illi fuq l-ezempju tiegħi, isiru ministri t'Alla ohra, biex inwaqqfu l-knisja, u l-kap tagħha jkun Pietru, l-akbar fost l-appostli.

xena IV

Giulju u Pubblju.

Giulju: (jidhol u jaqta l-elma minn fuq rasu) Princep, is-sijurija tiegħek, tippernettili.....?

pubblju: Ie-centurjun Giulju. Għaddi. Il-presenza tiegħek fid-dar tiegħi, inhossa tferrahli qalbi. Il-bierah, missieri staqsini għalik....

Giulju: Hekku, kullhaad għadu jitkelliem mill-fejqa ta' missierok. Għadni gej minn hdejn l-appostlu Pawlu.....

- Giulju: .....hemm trid tara....l-ghar intela bil-morda....
gejjin minn koll hana tal-gzira...ukoll minn Ghawdex
Kollha jistemiw miraklu; ukoll jiena kelli ix-xorti
nassisti ghal wiehed mill-mirakli kbar; wahda mara
resqet na gemb Pawlu b'binha li twicelEd gnama, l-Appostlu
pogga idu fuq għajnejh, raddlu is-salib, u t-tfajjel
beda jara. Ansew int dik il-qalb ta' omm...
- pubblju: Dan il-ferm hassejtu jien ukoll meta rajt lil missieri
jqum mis-sodda infejjaq għal kollox. Issa jinsab fuq
il-gholfa tal-wardija biex ibiddel ftit l-arja....
meta tista' mur arah għax jienu gost bik.
- Giulju: Bil-qalb kollha.
- pubblju: Giulju, poggi ftit na gemb (ipoggu) Inti tasew suldat
qalbieni; Pawlu fahrek nafna miegħi.
- Giulju: Tjubija tiegħu, u tiegħek ukoll, princep.
- pubblju: Jiena sa ftit ilu kont nghis irsir ta' nafna superstitiz-
jonijiet u madura sensjela ta' allat foloz....ma dan
kollu aħwa il-Maltin ninsabu ukoll taħt il-madmad tar-
Rumani.....u kellna t-twejnain tagħhom ukoll.....izda
kienet tassew Provvidenza illi t-tempesta xehet lil
Pawlu fuq il-gzira tagħna kif ukoll kienet provvidenza
illi dahal għwa dari u fejjagli lil missieri; jiena
minn dak il-hin stess emmint fid-duttrina tiegħu. Ghidli
ftit, inti temmen fid-duttrina tiegħu?
- Giulju: Kif nista' na nemminx.....Kienet il-fidi tiegħu li nelsit
na mill-mewt. l-għarqa kienet zgara....izda hawa talab u
minn 275 ruh li konna diegħedin ninvjagaw nadd ma' tilef
xagħra wahda bis minn rasu
- pubblju: Veru prodiggu. U ghidli, kont ircevejti il-magħmudija?
- Giulju: Wara li tgnam idt int, kont wiehed minn ta' l-ewwel li
tlabtu jgnamindni u miegħi tgnamda s-salidati kollha
li kelli jinvjagaw miegħu. Jiena nista' arlek illi fl-
Appostlu Pawlu sibt it-tieni missier tiegħi.
- pubblju: Kemm niehu gost nisigħek tikkelliem hekk. Dal waqt
narawh nawn magħna lil Appostlu. Inti snajta l-aħmar
hux tassew....?
- Giulju: Iva, qalilna huwa stess, illi il-lum il-princep Pubblju
ghandu jigi mantur isqof ta' Malta. u Ghawdex.
- pubblju: Allura inti gejt?....
- Giulju: Biex nifrahlek u jkollli l-unur nassisti għal-fest ta'
tiegħek.
- pubblju: Ma stajtx tagħm illi rigal isean minn dan. l-Appostlu
Luqa sejjer ikun wiend mill-par ini tiegħi u inti tkun
l-ienhor.
- Giulju: L-iema unur. Tkun il-parrinu ta' l-ewwel isqof ta' Malta
Avolja m'inix dehen, izda naccetta b'qalbi kollha.

pubbliju: (jistemgna mixi ta' zwiemel) Deherli li snajt iz-zwiemel
jiegfu wara il-bieb.

xena V.

Sestu u ta' qabel.

sestu: (jidhol) sinjar tiegħi, l-appostlu Pawlu jinsab hawn ma
shabu u hawn xi insara ohra li gew biex jifirhalek.

pubbliju: Mur danna l il kulihadd f'din is-sala; kollox lest hux
tassew. ?

sestu: Kollox; hallejt lil qaddejja qieghdin ilestu il-mejda
ghal-pranza....

pubbliju: Tajjeb. (sestu jsellem u jidlag) Giulju, int ma Pawlu u
shabu, tridu tagħda tliet ijiem miegħi.....

Giulju: Nizzik hajr, ma ngħidlekx le, unar akbar mill-iehor.

xena VI.

Pawlu, Luqa, Trofima, Arestarko, Onesimo, Pubblju u saltin insara.
Giulju Sestu u Balam.

Pawlu: (jidhol l-ewwel wiened, warajh Luqa, Trofima, Arestarko,
Onesimo, Balam ma hawn Malta u fl-aħmar Sestu. Lil Pubblju.)
Il-barka tal-Mulej tinzel fuqek, o Princep Pubblju.

pubbliju: Fuq khom, il-gid u l-hena. (ibusla ida)

Onesimo:

Trofimu; } Is-sliem għalik, b-enefattur tagħna.

Arestarko; } (jienda b'id ja xulxin)

Pawlu: Gibt miegħi, iz-zejt w l-balzmu. l-appostlu Luqa sejjer ikun
wiehed mil-parrinijiet tiegħek.

pubbliju: U l-iehor għaziltu jiena; ic-centarjun Giulju.

Pawlu: • Bravu. l-akbar fost il-hoieb tiegħi. Mistgħu nagħtu bidu.
(johrog teka tal-fidda minn hobbu li fana z-zejt w l-
balzmu u bicca tajjara li jagħtina f'idejha Trofimu; Sestu
jnar igib baqar tal-fidda u xaganan u jagħtinim lil
Arestarko, u lil Onesimo; Pawlu jaqbad driegħ Giulju u
jpoġġich fuq l-ispalla il-lemonija ta' Pubblju, umbagħad
jaqbad driegħ Luqa u jpoġġich fuq l-ispalla ix-xellugija
ta' Pubblju.)

Luqa: Pagina ohra sabieha fl-atti ta' l-appostli: fuq spall ^{ij}
l-ewlien tal-gaira ta' Malta jiena poġġejt id-driegħ tiegħi
biex permezz tal-kelma qaddisa ta' Pawlu jinzel jagħmar
fir-ruh tiegħek l-Isirtu s-santa.

Pawlu: 7 Uliedi insara inzlu għar-rkobtejkhom. (il-kor ta' l-insara
jinzlu għar-rkobtejkhom; bicca muzka nelwa tal-kompanja ic-
ceremonja; Pawlu jnrog Bergamena mill-orza ta' hobbu u
jibda jaqra minn tant l-ilsien, umbagħad jidher t-tajjara

hid. deheh

Pawlu: mit-teka, incappsa biz-zejt *W* l-balzmu u jidlek il-qiegh ta' idejn it-tnejn ta' Pubblju, umbagnad jerga jagra ftit iehor; hawn arestarko jansel idejn Pubblju u anesma jixxutahomlu. Umbagnad xi hadd inewwel stola irrakmsta lil Lil Pawlu ~~u~~ u Pawlu ilibbisha lil Pubblju fil-waqt lil minn taht l-ilsien ilissen xi kliem iehor) Mil-lum il-quddiem inti irraghaj ta' Malta u Għawdex u dawn huma il-brief tieghek. (jagħmaq lil Pubblju u wara jagħnaq l-ohrajn ukoll; l-insara jinzlu għar-rkottejnom quddiem Pubblju u jbusulu idu. Pawlu lil Pubblju.) Issa dak li jien għamilt mieghek, nagħtik is-setgħa li tagħmlu ma haddiehor. Dak li jien rbadt fuq l-art, gie marbut fis-sema u kull min minn idejk jigi magħmed jew ikkonsagrat għad jirxoxta biex imur joqghod fil-lumin tal-Mulej Alla il-missier li jista' kollox.

pubblju: (barr minn in-nifsa bil-ferh, jid lil Pawlu) Missier tiegħi, mill-lum il-quddiem ix-xewqat tiegħek, għaliya jkunu kmand (ibuslu idu u jdur fuq Sestu) Sestu, morru gibu x-xorb għal kullhadd u wara ngnaddu fis-sala l-ohra għal-pranzu (Sestu jidhol bix-xorb u jgħassan, ix-xema tintela bil-ferh ta' kullhadd; fil-waqt li kullhadd qiegned inabbat it-tazza tax-xorb ma Pubblju, jidhol Elima f'nofs il-palk bhal sajjetta. *♫ (Musika allegro)*

xenaVll

Elima u ta' qabel kollha.

Elima: (jidhol liebes kapuce f'rasu biex ma jingħarfx u jagħmilha ta' għama biex iqarra b'Pawlu.) Ikollkom haiena minn wiehed għama. Smajt illi fid-dar tal Princep Pubblju jinsab l-apostlu Pawlu..... (kontra xena ta' kullhadd) Qaluli illi qiegned ifejjaq il-morda kollha, tlebt lil wiehed iwassalni hawn..... jekk fosthom jinsab resquini ma gembu, halli nitolbu jagħtini d-dawl (ifitex b'idejh)

Pawlu: (jiffissa lil Elima) Inti qiegned tgħid illi inti għama... u sewwa qed tgħid, għaliex hadda ma huwa għama daqsek. Izda inti tara daqs is-sriep minn għajnejk, imma ruhek tinsab mi mitlufe f'dalma kbira (jerga jiffissah) Sehmar Elima, inti hbejt wiccek biex tingħammni, izda jiena naqra gewwa qalbek..... nenni dik il-maskra ta' traditur minn fuq wiccek.

Elima: (inehhi il-kapuce minn fuq rasu) Oh... inti taqra fil-qalb.. nistqarlek illi ukoll lili bdejt biex tagħgħibni: inti il-bierah kont l-akbar għad u tan-Nazzarenu, u l-lum bil-kelma tiegħek minn din il-gzira għamilt tempju tiegħu. Garraft it-tempji kollha ta' l-idoli tagħna; izda il-gwerra għada ma tispiccajtx hawn; nergħu niltaqna f'Ruma u tkun it-taqtiha

Elina: ta' l-abhar. quddiem Neruni naghamlu il-kontijiet taghna,
Pawlu: (idur fuq l-insara) Uliedi nitolbu lil Mulej illi jnais
l-ilsna hziema bil-gnawar tan-nar bhalma l-anglu miss
xuftejn it-twajjeb Isaija biex ibiddel ~~ta~~ *ta*..

pubblju: Jiena tajt ordni biex dan il-bniedem ma jidholx aktar
fid-dar tiegħi. *Don il bniedem gaj min ners il tezin.*

Pawlu: (idur b'solemnita' kbira fuq Elina) Sahhar Elima,
nikkmandak, El-isem t'alla li ghandu l-qawwa fuq l-Infern,
halli din il-gzira (ikeccich).

Elina: Inhalli din il-gzira, izda qabel ma nitlaq, faqha irrid
nixhet zerriegħa li timpesta u tifga liz-zerriegħa li
xhett int. (ifaqqa danqa satanika ~~ta~~ *ta* mix-xena bhal
sajjetta.)

Pawlu: Uliedi, qiegħdin taraw b'ghajnejkom illi d-demonju meta
ma jistax ifixkel hu, jingada bis-segwaci tiegħu. Dan
huwa insejken saħħar li fih jghamaru l-ispirti tal-hasen.
Jiena ma nistax nibqa magħkom ~~għad għad~~ *għad għad* għalikom
għal dejjem, izda nitlob għalikom, biex meta l-infern iqum
kontra tagħkom, Alla jzoma idejha fuqkom u fuq uliedkom.

(ibierrek lil kullhadd u tingħalaq il-parteru.)

THE END OF THE FIRST EPISODE.

~~INTERNAL~~

[Faint, mostly illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

IS-SEBA' EPISODJU.

*****

PAWLU JHALLI L-GZIRA.

(Mis-stitt episodju, ghas-seba' jgnaddi xahar biss)

persunafi:

Pawlu

Luqa

Pubblju

Trofimu

Aristarko

Onesmo

Gialju

Balam

Sistu

Satana

Elima

Soldati Ruani

Insara Maltin

////////////////////////////////////

xena: . .

L-istess tal-hames att, igifieri: xtajta fil-gzira ta' Malta.

xena 1

Satana wahdu.

Satana: (jinsab fuq il-blat, jippassigga b'idijh wara dahru;) Liema umiljazjoni.....din il-gzira keccitni..... besqitli f'wicci.....l-idoli tieghi infarka...it-teapji tieghi maghluqa.....daqxejn ta' blata kella il-hila tis-haqni tantha.....x'fin tahseb illi fil-belt kapitali tad-dinja, fic-centru ta' Ruma ghandi s-siggu tiegħi ma gemb dak ta' l-imperatur Neruni u miljunu ta' nies jaqduani bhala irsiera ti-ghi..... jaduraw lili, lil Satana.(jgnati daqqa 1/4 fuq kwinta u minha tonrog vampa nar) Barra min dawk il-ftit li jghixu fil-katakombi (jitbissem) u f'din il-holqa ta' gzira.....tlitt xhar biss kienu bizzatejjed biex Pawlu minn Tarsu jirnexxielu jahsel lil kullnaad bl-ilma tal-Magnumudija u lil Pubblju jahtru bhala kap ta' l-insara. (jahseb) Ah..dak l-ilma tal-magnumudija...hadda ma jaf daqsi x'qawwa ghandu.....

Vampa nar

Satana: Kemi erwieh qiegħed nitlef minn mindu gie mogħti dan is-sagrament tal-Magħmudija..... u inti, satnar Elima, xejn ma kellek il-hila tagħmel ? Kien feragħ illi għibtek miegħi f'din il-gzira.....izda bi hsiebni nikkastgħak għewwa kuma.....Pawlu, inti tiegħ gost li uniljati, izda jekk il-halel tal-baħar fihom ma sibtx it-tmien ta' kajtek, nemm f'Elima quddien Neruni sejjer issib ~~Ajndrija~~ taħt il-mannara. (jidnaq).

xena ll

Elima u Satana.

- Elima: (jidhol jgħarrex) Għad m'hawn hadd.
- Satana: (imur minn wara Elima u jgnatih daqqa fuq spaltu) Inti tghid illi m'hawn hadd ? Jiena ninsab pingut fi hbuħ għajnejk.
- Elima: Mill liema bokka grigt, minn dik tal-m^ugħibell jew minn ~~dik~~ dik tal vessuvju ? (jidnaq).
- Satana: Krigt minn għewwa r-ruh tiegħek. Għidli x'għemilt, infami ? Tajtek daww il-flus kollha u inti ma kellekx il-hila tatini ruh wanda minn din il-gzira; hallejt lil Pawlu jirbeh il-qlub ta' kullhadd.
- Elima: (b'hazen infernali) Oh, genju tal-hazen....ma tajtekx, għad jgħaddi z-zmien u inti tiġi tonodli b'id jja.
- Jjdo* Għad irrid nerga inroddlok f'ndanek in-nies kollha ta' din il-gzira. F'dan il-post Pawlu minn tarsu nehha il-velenu minn h^ulq illifgħa, izda jiena, b'dik il-qawwa li tajtni, dek il-velenu għad irrid nixtu f'h^ulq il-bnedmir u bid-dagna għad irridu jisxtu lil dak li neħħaqad magħhom fis-sagrament tal-Magħmudija : irrid nghid lil Gesu Kristu.
- Satana: Elima, kemm ilek tagħmilha miegħi, għoddok sirt genju tal-hazen bħali. Issokta kellimni.....Allura....?
- Elima: Allura l-opra ta' Pawlu terga' ssib il-qabar tagħha, u t-tempi jergħu jinfethu għal-gieħ ta' l-allat tagħna.
- Satana: Nibza illi tard wisq .....
- Elima: Qatt ma hu tard għaz-zmien li għandna quddienna....
- Satana: Imma int perswas illi f'dil il-gzira ~~issib~~ m'għandniex għalfejn noqogħodu iżjed ? Jekk il-Golgota saret ir-refugju ta' l-insara kollha din il-gzira saret id-dar ta' Alla; Pawlu ikkonvertiha għalih u inti bqajt frisk bħal ward il-hena.....
- Elima: Bħal ward il-hena .?(jitbissen) Nistqarlek illi eser-citu ta' dimanni ma kienux jagħmlu dak li għemilt jien.

- Elima: Habbatt bieb bieb, qassant flus, ippridk ^{Ajt}, ghamilta ta' għama biex inwaqqa għac-cajt il-mirakli ta' Pawlu, urcjt sharijiet ta' kull xorta, izda kien kollu għal xejn, għax kullhadd għalaqli l-bieb f'wicci,.....
- Satna: Allura fejn hāja dik is-setgħa li jiena tajtek ? Qiegħtlek l-infern kollu gewwa r-ruh indannata għeghek.
- Elima: ^{Ca} għitlek , sinjur sabieh tiegħi.....(qważi f'widnejh) jiena għandi medicina li bħal velenu toqtol irqiq irqiq, u biz-zmien is-sir bħal pesta bubonika, jiena f'ōdin il-gzira ^{li} Sawlu sejjer inhalliha bħal warda immakulata u kkonsagrata lil Ġesu' Kristu, sejjer nibda biex inteb-begħha bil-vizju tad-dagħa. Jghaddi seklu, jghaddu tnejn, u din il-warda bajda tibda tišwied u tidbiel. Allura ^P isem ta' Sawlu bitqtagħlim tiegħu, jintesa, u inti Satana, fuq din il-blata terga' twaqqaf it-tron tiegħek.
- Satana: Bravu saħħar Elima, din id-darba ghogobtni....sewwa jghidu li xi drabi l-iskular jisboq lis-surmast tiegħu....inqas jien bid-dawl kollu ta' għerfi ma wasalt f'dan il-ħsieb. Tajjeb...il-vizzju tad-dagħa ikun il-kankru illi jeqred l'Alla minn din il-gzira. Elima mela inti mur ibda din il-missjoni tiegħek u jiena intir għal Ruma. (dahqa twila u johorgu t-tnejn.)

xena lll

Balam wahdu, umbagħad Elima u wara Giulju.

- Balam: (jidhol inkorlat u kwazi jidgħi) Fejn hu ? Hax minn hawn għandhom jitolqu ? Nistenna ....u hekk kif nilmah lil Appostlu Pawlu ma nafx min sejjer iżommi is-sieni ....
- Elima: (jidhol u jmur fuq Balam) Habib tiegħi, għidli, nista' naqdik f'xi haġġa.....? ~~Nista'~~ Nista' naf xi għalek...?
- Balam: Grafi illi marti riedet bil-fors tghammed lil ibni u għalkemm jiena lil Appostlu ^P Pawlu habbejtu , la jiena u l-aqas lil ibni marriid li nitghammedu, imma marti bil-mohbi tiegħi tghandet u magħħha għandet ukoll lil ibni; ma laħqu għaddew saġhtejn illi ma nsibx lil ibni mejjet. Allura bdejt nishet dek il -mument li Pawlu riefes fuq il-gzira tagħna, bdejt nishet it-tagħlim tiegħu u bdejt nishet lil kull min jigi quddieni.....
- Elima: Għandek raġun; fid-dagħa wieħed isib il-konfort tiegħu; umbagħad dan jidher car illi l-appostlu Pawlu kien hu illi qatillek lil ibak.....izda m'għnadekx għax tikkon-fondi.....ħudai mriegnek id-dar u tara kif nixxottahhulek jiena..... *Ma bil-għandek khira li qfondi.*
- Balam: Inti tixxottali lil ibni ? Jekk inti troddi lil ibni haġġ fi hdani, dan ir-raba jkun kollu tiegħek.....

- Elima: Halli il-kas fil-qawwa tas-sharijiet tiegħi u tara kif Pawlu hdejn is-setgħa tiegħi m'hux blief bniedem impustur Immorru. (fil-waqt li Balam ikuⁿ hiereg ma Elima, jidhol Giulju min-naha l-ohra u jilmah lil Balam hiereg ma Elima imur jigri u jifred lil Balam minn Elima; Giulju jerga jidhol ma Balam qed izommlu halqu baex ma jhallihx jitkellm.)
- Giulju: Le Balam, tidghix b'dak l-isem li Pawlu għalnek tant thobb. (jinfexx f'bikja) Inti taf xi grali, centurjun ?.....
- Balam: Taf xi grali.....?
- Giulju: Haf ,iva, nissetek xorti kbira.....
- Balam: Xorti kbira, tara lil ibnek wehdaⁿi, minxur mejjet quddiemek.....mur Arah hemm fuq is-sodda donnu ^{demmu} għada, jbaqbaq
- Giulju: Xorti kbira, ngħid. Abs^{eb} ftit; tmut wara li tircievi is-sagrament tal-magħmudija....oh kemm hija grazzja kbira. Inti għandek tifrah i tfannah l'Alla li hadulek miegħu fil-genna.
- Balam: Imma x'inti tghidli Giulju ? Nifrah bitt-telfa ta' ibni Flavju. ?
- Giulju: U zgur. Malli ibnek inhasei bl-ilma tal-magħmudija ir-ruh tiegħu sarot bajda bhal gilju; huwa għalaq għajnejh għal din id-dinja u bhal angli ittajar għal hdaⁿ Alla. Dan hu it-tagħlim ta' l-apostlu Pawlu....
- Balam: Ma nistax nifhem.....
- Giulju: Għandek raġun, għaliex inti għadek qatt ma kilt il-Hobz ta' l-Angli, izda meta inti tircievi il-magħmudija bhali u f'sidrek jigi jagħmar Kristu haj, allura tibda tifhem. Kuragg, Balam, ibnek issa jinsab fis-saltna tas-sema f'jn hemm l-angli bhala ward, fejn ix-xenx ma tinzel qatt. Huwa minn qalb dawk il-kwiekeb sbieħ qiegħed inares lej^k, jitbissimlek u jitlob għalik biex ir-raba tiegħek ihaddar u jgħammar bil-qamh u bul-frott, biex il-merkliet tan-nagħag tiegħek jitkatru, biex ikoll^{ok} il-paci fir-ruh, u fil-familja...
- Balam: Le, qatt izjed ma jista jkoll^{li} il-paci....
- Giulju: (jaqbad lil Balam bhal huh u jgħannaq) Balam, inti għamilt għamilt hafna miegħi, zamentai xahrejn shah fid-dar tiegħek, u nboos ruhi iffortunat illi il-halel tal-bahar, xehtani fuq din il-gzira....kemm jiema rikonoxxenti... inti tajjeb hafna, izda qabel innalli lil din il-gzira nixtiegq illi inkum nista insejjahlek hija f'Ges^u Kristu. Minn hawn u ftit iEhor l-apostlu Pawlu għandu jkun hawn biex nimbarkaw flinkien għal Ruma; qabel ma jitlaq ,itolbu il-magħmudijata' l-insara.....
- Balam: Giulju, taf li jiema habbek bhal nija, inti tassew qalbek tajba, u mhux ta' xejn li Pawlu habbek u fahrek

Balam: Ma kull min isemmik, izda nitolbok, tisforsanix nghanem
dak li ma nhossix li nghanem.....

Giulju: Inhallik fil-liberta' tieghek, izda il-vjagg tieghi ikun
bhal pellegrinagg ta' taib u ta' penitenza ghal konvers-
joni tieghek.

xena IV.

Malti, Giulju u Balam:

Malti: (jidhol jigri ferhan u jmur fuq Balam.)

Mghalliem, mghalliem. Hwejjeg tassow ta' l-ghageb.... l-appos-
tlu Pawlu li ghammed lil ibnek sema' bil-mewt tieghu,
dahal fid-dar tieghek, resaq fuq il-katavru, raddlu s-Salib
u ibnek qan mil-mewt.

Balam: (insanar) Inti qed tghid is-sewwa? Ibni Flavju rega
ha l-hajja?

Malti: Bhal ma kien qabel, nghanneq ma ommu jinsab ferhan irid i
itir; wiccu bil-wardiet, ghajnejh ipejtu dominom zewg
kwiekeb u jigri qisa cerv.

Balam: (mist'ghageb) Allura ghandi nemmen fil-mirakli ta' Pawlu?

Giulju: Kif m'ghandekx temmen? Rajnieh jgnati id-dawl lil-ghomja,
jmerxi lil mgnatubin, u ma mist'ghagibx illi qajjem lil
ibnek mil-mewt....

Balam: Doni ma rridx nemmen lili u-nifsi jekk ma narax b'
ghajnejja....

Malti: Erid tara b'ghajnejk, sidi? Arah hawn lil ibnek gej
minli bil-hena, *u billi tojja!*

xena V

Flavio u ta' qabel.

Flavio: (jidhol ferhan u jmur jgħannaq lil mis idru) Missier.

Balam: (Parra minna u-nifsi bil-ferh, jagħad lil Flavio, jorfgħu u
jbusu kemm il-darba) Ibni l-ghanna. Jiena hallejtek id-dar
mejjet, wiccek kien doni nghanem mix-xama' Vergni w l-qabar
kien oġġa miftuh għalik. Imma dah kif? Għidli, kif?

Flavio: Missier jiena xeja ma naf..... hassejt bhal nghanem helwa
u rqudt..... u sibt ruhi f'dinje oħra.... izda fuq il-
gmiel tagħha xeja m'għandi l-kila nghanem, għaliex ruhi
f'dak il-gmiel intilfet bhal ma tintilef kewkba mete tin-
tita x-xemx. Wara bhal min jistenbah minn helma,
miftah ghajnejja, u lil min insib quddiemni? Bil dak li
ghammidni.

Giulju: L-appostlu Pawlu qajmek mil-mewt? (ibus lit-tifel u jdar
fuq ~~BALAM~~ *BALAM*, qieħed tara *B'* ghajnejk.)

Balam: Ruhi tinsab inhawda għal-ladner..... (lil Flavio) Ibni
inti x'għidtlu lil Pawlu?

Flavio: Ksejtu bil-bews; xhettlu hafna fjuri fuq wiecu, iddendilt ma hwejgu u ma ridtux johrog mid-dar.... umbaghad omni taghta garra mimlija bil-gaesci uex jonodha miegha ghal-vjagg u jiena ssoktajt inzommu biex jibqa maghna, izda huwa qalli ~~WMM~~ li sarlu il-hin biex ihalli din-il-gzira taghna....

Balam: Innorru niltagghu mieghu, jien ukoll irid nurih li nafulu billi naghtih din il-gawhra. Dan ic-curkett li missieri halieli huwa l-akbar tezor li ghandi, naghtih lil appostlu Pawlu izommu tifikira tieghi; halli immur insejjah lil nadaiema kollha tieghi biex naghamlulu festa kbira. Mahbub Giulju, f'idejk sejjer inhalli ghal itit lil ibni; dalwaqt tarani hawn mill-gdid....

Giulju: L-appostlu hawn qalli biex nistennih, ghalieq minn din ix-xtajta ghaadna nimbarkaw fuq il-bastiment Lixandrin.

Balam: Tajjeb, nigu biex naghtuh il-vjagg it-tajjeb (jitlaq hafif)

Giulju: (Lil Flavju) Isma l'nawn, nabib okejken tieghi; inti ghadek zghir u ma tistax tifhem x'ghamel mieghek Pawlu, izda meta tikber u tifhem il-gnagheb kbir li wettaq fik l-appostlu, inti tbierek il-nagja tiegna f'art twelidek, gnaliex tassew inghidiek illi fost it-tfal ta' din il-gzira, inti l-akter wiehed iffurtunat. (ibusu fuq goinu) Issa inti x'rigal sejjer tgnamillu?

Flavju: Naghtih il-harufatieghi.

Giulju: Le, wieghdu li tibqa dejjem tifel tajjeb.... u min jaf Alla xi jrid minnek.... issa jiena, okejken tieghi ma ndumx ma jitlaq u mallik...

Flavju: Sejjer thallini? Issa ma nilsux aktar l-elmu tieghek, u ma jkollix ~~WMM~~ ix-xabla biex noughod nilgnab bina...

Giulju: Izda jkollok lil Gesu' mieghek. U xi twieghdu li naghtih lil Gesu' li gajnek mill-mewt?

Flavju: Naghtih runi u kull ma fiha.

Giulju: Bravo (jerga jikkah bil-bews) Missierek gej lura mal-haddiema ta' tiegha; jinhtieg li nitolbu gnalih.

xena VI

Balam, Giulju, Flavju u Maltin.

Balam: (jidhol l-ewwel wiehed b'fergha tar-lobbug f'idu u warajh haddiema Maltin insara bi fiegna toz zebbug, fjuri u xi whud ghandom ukoll xi rigali) Malti Maltin; inqas jiena ma ridt nemmen fil-nirakli ta' Pawlu, izda intom ukoll rajtuh lil ibni mejjet.... arawn hawn issa, niqli bil-nagja...

Maltin: Viva l-appostlu Pawlu!

Balam: Jiena gibtkom hawn mieghi biex minn fuq din ix-xtajta ngħatuh it-tielima taghna ta' hajir u ta' imhabba ghal l-ahhar darba.

Gialju: (li kien hareg ghol ftit issa jerga jidhol ma 4 soldati Rumani shabu) L-appostlu wasal ma hbiebu, hema ukoll l-isqof u Balju.

Balam: (mal-haddiema jghajtu w jkejru il-frieghi tas-zebug) Viva il-missier taghna Pawlu. Viva l-isqof taghna Pubblju (xi wnuq jibdeu jixtu il-fjura)

xena VII

Il-Parti ta' Gialju
Pawlu, Luqa, Profimu, Arestarko, Onesimo, Pubblju, Sestu, Gialju, Balam, Flavju, soldati Rumani u haddiema Maltin.

Pawlu: (jidhol l-ewwel wined, warajh Luqa, Profimu, Arestarko, Onesimo, Pubblju liebes ta' isqof u Sestu. Ghad-dahla taghna, Balam mal-Maltin jinfexxu f'ghajjat ta' ferh u "Evviva l-feddej taghna" ikejru il-frieghi tas-zebug u jixtu xi fjura; Pawlu u hbiebu barra minhom infushom bil-ferh.) Uliedi..... jiena sejjer inhalli din il-gzira taghkom.. u tisteghbox jekk taraw ^{makom} wicci bid-dmugh, ghaliex qalbi intrettet maghkom u int hom sirtu uliedi u jiena missierkom f'Gesu' Kristu. Il-fidi rabtitna u ghamlitna haga wahda.. ^{maghkom} jigu t-tempesti, igumu rwiefen w haljel tal-basar jkunu jridu jfarku dia ilblata, izda Alla jkun maghkom u Marija tiproteggikom....

Maltin: Viva l-missier taghna Pawlu.

Balam: (imur quddiem Pawlu) Appostlu, il-manti tiegħi għada indalma..... tista tghidli darba għal dejjem minn hu dan Alla li għal tliet xhur ilek Alexander f'din il-gzira?

Pawlu: (imur fuq Flavju) Inti okejken li baqli kellek ix-xorti li b'rahek titla' fis-sena, għadilhom minn huwa dan Alla li rabtilna qlabna b'hal awwa.

Flavju: (ispirat) Alla huwa dak li halajni, tani lil missieri u l-omni, itellighalli x-xemx u fil-għaxija johroqli l-gemar, jitrappni l-hoba u jistgħu l-ilma, ilibbieni bis-saf tar-wagħag, jghawini l-fajja b'x naqdin u qiegħed jistessoni b'x imur ingawdin fis-sena (Balam jersaq na gema, u jbusi)

Pawlu: Ifajjel, ruh il-qodos tkellem bix-xuffejn tiegħek (hoss ta' l-ankri telgala minn jowwa il-basar) Il-castiment talli' l-ankri b'x nitilqu; ngħali għaliex sejjer inhalli din il-gzira u wined mil-hbieb tiegħi għadu ma rceviex l-ispirtu s-santu bis-sagrament tal-magħmudija. (*Thomas sign Balam.*)

Balam: (imur jixtendeh jalki r'riglejn Pawlu) Qaddis Pawlu, le inti ma titlaq qabel ma dhalni fil-merħla tiegħek għax jien ukoll ixrid inkun ibank u inti missieri. Nitolbok ta'fer l-arruri tiegħi kollha, speċjalment id-dagħa fahxi li għadu kemm hareg minn fomm.....

Balam: Le, mil-lum il-quddiem ma nkunx jien li b'islieni intabba' din il-blata bajda, mahsulha bil-gharaq ta' gbinek sakemm ikkonvertejtha (jinzel ibus riglejn Pawlu, u fil-hin jistama' lehen Elina jghajjat bhal baidem ossessat)

l-ahhar xena.

Elina u ta' qabel kollha

Elina: (jidhol u jmur f'nofs il-folla; lil Pawlu) Imma kif ghandek il-wicc tost li tibqa' fuq din il-~~g~~zaira? Ma tarax illi kullhadd qiegħed jishet il-migħis tiegħek; qiegħedin jidghu bil-profeta ta' Nazareth.

Pawlu: Ja bin l-infern, mill-gdid quddiem bil-qerq w l-gideb tiegħek biex tisraq li l-unicid is-sena?!

Elina: Huma hafna li qiegħdin jidghu bin-Nazzarenu, u jekk ma ddabarx rasok, għandom hila jigu jhaggruk....

Pawlu: Jien li diga erfajt il-katajjen fil-habs għal l-imhabba t'Alla, ma inix sejjer nibza mit-tħeddid tiegħek u sal-mewt nibqa' ni~~pp~~ritka is-salib ta' Kristu; dak li ma lahaqx għanlu hu, irrid nghanlu jien sakemm fil-ahhar nissallab mieghu.

Elina: Ukoll Pietru għewwa Ruma webbes rasu, izda hazin sejjer jaspieca. *Attyor kieku tolla il Ruma.*

Pawlu: Nof kollox u għadhekk sejjer hdejn għandek Pietru u Pawlu flimkien għandom igħu il-galma tal-~~marra~~ Martirju.

Elina: Int nigan: (Idur fuq il-folla) Maltin, inthom issahhartu wara dan il-baidem għax rajtuk jgħamel l-għegbijiet u eminta fid-duttrinetti għu, izda jien Elina għadni qatt ma urejtkom il-qawwa tiegħi; jekk ngħadilkom li għandi l-qawwa ntir u nitla' hdejn dik ix-xonx, tatuni kelma li tenmu fiha.....?

Maltin: Irrida naraw.....

Elina: Jiena ninsab lest biex bnd Pawlu nitla' sat-tiolet sema u ninn hemm nixhet il-gid kollu li tista' tgnati d-din^{ja}. *Ittejjera* il-harsa tagħkom fil-beruh ta' dan il-banar u ibqgħu harsu lejja sakemm nghib u nerga nigi hdejkom. (jonrog u l-ohrajn kulinaad karjus)

Balam: (wara pawsa twila) Oh..harsu...harsu...tassew.diga ngata' mill-art (karmita' kbira fuq kullhadd)

Pawlu: (minn tolt l-ilsien) Allaha' tiegħi, tippetmetti qatt illi l-infern jirbah fuq il-kelma ta' l-Iben Tiegħek.

Balam: Imma harsu, dan bil-fors illi howa xi alla illi għadu ~~għ~~ *mhux mgharab*...ghaddu tiela...jidher donnu qata' nifsu. (Pawlu, Luqa Arestarko, Trofina, Onofre u Pubblja, jinzelu għar-rkobtejnem jitobu bi hrara kbira)

Pawlu: Fl-isem t'Alla, tneqaf is-setgħa ta' Satana.

- Giulju: (li mar ukoll inares) x'inhu li gara issa, ejjew harsu
 (il-Maitin imorru jharsu aktar kurjuzi) waqaf...
 m-gnadx tiela izjed....snaba sewda infirdet minn mieghu..
 niezel....attenti ghalix jaqa' fuqna....(il-folia twar-
 rab u Elima jaqa' f'nofs il-palk u jibqa donnu mejjet)
- Pawlu: (li kien qed jidlob, iqum u jmur fuq il-katavru ta'
 Elima) Uliedi, gnat -ieni darba rajtu il-qerq tad-dimn-
 ju. Il-genja tal-nazen irid jondilkom il-fidi li gabbitl-
 khom jiena, izda t-talb wasal sa hdejn it-tron t'Alja.
 waddbu lil dan id-disgrazzjat f'qiegh il-behar (xi uhud
 jienid il-gisem ta' Elima u johorgu bih)
- Balam: Appostlu Pawlu, dan il-fatt aktar sahheh lil-fidi li
 inti gejst tassew nibghat fostna mill-veru Alla biex
 tgħamilna segwaci ta' Kristu; aghħmidni bla telf ta
 zmien.
- Pawlu: hekk u n-nagna mitlufa; jiena minn Malta ippritkajt il
 vangela ta' Kristu w l-mulej wassel lenni fil-qzira t'
 gnawdex, nekk ukoll lenn ibnek wasal sas-sema u b' qalbi
 tghum f'behar ta' hena, jiena sejjer ngħardek. (muzika;
 Pawlu jersaq ma gemb blata, jagħmel sinjal tas-salib u
 b'miraklu jonroq l-ilma minn goi-blata; kontra xena u
 kommenti ta' kullnada; Pawlu jilqa' fejt ilma f'idu u
 jmur fuq Balam, jixxetlu l-ilma fuq rasu u jaħħmillu il-
 form ta tal-magn mudija, fil-waqt li minn tant l-ilsien
 jgnid xi talb; lil Balam) **OKOLL** Alla uriek illi jridek
 Tiegħu, billi nix-xejn narroq l-ilma li biex għammittek
 u inti mill-lum il-quddiem jistok Pawlu onali, (salam
 jagħna u joaslu idu)
- Balam: Rizzik najr talli raddejtli din il-hena gewwa qalbi.
 Issa nitolbok, taccetga dan ic-carkett, biex izzomnu
 tiskira tiegħi. (jaqla c-carkett minn segħu u jagħtih
 lil Pawlu; Flavja jmur jidgħannaq ma Balam)
- Giulju: (lil Balam bil-hlewwa) Hawni nifranlek, nija (jgħannaq)
 nixtieqlek kull gid u hena.
- Pawlu: Appostlu Luqa, x'nagħmlu b'dan ic-carkett?
- Luqa: (idur fuq il-maitin) (minn hawn sa l-ahmar, ix-xena
 għanda tkun najja u bl-akbar intuzjannu)
 Uliedi fil-mulej: jiena hallejtlikhom pinguta fuq blata
 ix-xbina tal-Madonna, biex tkun l-Onni minn tagħkom, biex
 tkun il-kewkba li tibqa ddawwal dawn il-gzejjer tagħkom
 u tindurakom mill-assalti ta' l-infern u tal-profeti
 f'oloz; hallejtlikhom ix-xbina ta' s-sultana tas-sema u
 ta' l-art biex issaltan fir-ruh tagħkom; fin-niket tagħkom
 morru quddiem u it-olubna biex tkun il-għajnuna tagħkom
 għalhekk nistidnakom illi din il-gawira prezzjuza
 tpoqgħa quddiem dak il-gilju purissimu tal-Madonna

Luga: biex tissiggillaw il-fidi taghkom sakemm ix-xemx tibqa' 'tiddi minn zmien ghal zmien.

Pawlu: (lil Belan) Il-parir ispirat ta' l-appostlu Luga huwa ta' min ifa'nhru;wara it-tluq taghna,morru pellegrinagg dritt ghal grotta fejn l-appostlu Luga hallikhom ix-xbiha tal-madonna u din il-gawhra dendlaha maghha bhal kaparra ta' l-inqabba taghkom.

Maltin: Viva Marija.

Pawlu: (b'solenanta' kbira)(u b'qalbu magsuma ,kwazi jibki) Uliedi il-bastiment ,talla' l-ankri u ahna wara tlitt xhur li ilna naghkom,jinhtigilna inhallikhom:fil-persuna tal-princep Publiju ghandkom taraw lili;qatt la tanfirdu minnu,huwa jkun ir-reghaj taghkom u inthom tkunu il-merhla tieghu.Ahna tajnieh is-setgha biex inexxi il-knisja li twieldet għada ta' Gesu' Kristu fil-gzejjer taghkom;qisu li tghixu bil-kelma tieghu ,u l-fidi li taghnikom tibqa scalten fikom sa tmien id-dinja.

publiju: Appostlu tal-gnaw u Nigalliem taghna,kemm nixtiefq illi tibqa taghna;imma galadarba jkolluk bil-fors thallina,jien inwiegnadek illi nienu nsiob il-merhla illi ghogbok terhili f'idajja.inti gnogbok tahtarni isqof @ jiena naghtik kelma illi ismek ma jmut qatt fil-gzejjer taghna (idur fuqil-haddiema) Uliedi f'Gesu' Kristu,harsu henn faq dik il-gholja tal-Wardiya.....dak il-~~palazz~~ palazz tiegħi sejjer inbidlu

F.Tempja tal-veru Alla biex jibqa bhala ~~memorja~~ monument,b'tifkira tal-migjata' l-appostlu Pawlu fil-gzejjer taghna.

Maltin: Viva l-appostlu Pawlu,viva l-isqof taghna(Pawlu johrog naktar u jixxotta d-dmugh li qed jansillu wiccu)

restarko: twajba Maltin,kif qieghdin taraw,l-appostlu qalbu magsuma u nadejha mansuia bid-dmugh na jiflahx ikellimkom izjed... Issa li inthom kassirtu l-adola kollha moqzieza,wara Alla u 'Lum tiegħu Marija,minn issa il-guddiem,zommu bhala missier taghkom lil appostlu Pawlu...

Maltin: Viva il-missier taghna!

Trofimu: Ifirha iwa,ghaliex Pawlu ghalikom kien it-tieni Elija,kien it-tieni Noe li fdekkhom mill-gharqa ta' d'Fjem;kien Abram ichor;pawlu kien it-tieni Isakk ghaliex ta lillu n-nifsu l-art u l-~~is-senja~~ senja;kien ghalikom Giovanai il-Battista ghaliex hasilkhom bi-ilma tal-magħnadija;Pawlu kien ghalikom it-tieni Jose' ghaliex bhala heliskhom mill-jasar tad-dmugh U il-ahmar ,halluni nghidilkom,illi l-appostlu Pawlu kien ghalikom it-tieni Guseppe ta' l-egittu,ghaliex gibilkom l-ikel ta' l-angli,il-fohs tas-sena,l-twakristija Mgaddasa.

Maltin: Ivviva l-appostlu Pawlu Missier ta hna(Pawlu qalbu tinqasem ghalkollox,jagħtta wiccu u din id-darba jibki u jolloq)

- Luqa: X'tezor uliedi; meta fl-ahhar cena Gesu' gaber id-dixripli tiegħu biex jieklu c-cena ta l-Għid niegħu, uwa hekk nar jghidlini; *Mia* jiekol u jikrob mill-Gisem tiegħi, *meġġi* jaqsam il-hen a ta' dejjem u kif Ruh il-qodos nierzal fuq hem hekk nixtieqilhom li jinsel jghammar fir-ruh tagħkon ukoll.
- id-drict li f'ossib ta tdejn.*
- Bala: Ikun imbaerek dak ~~...~~
- Maltin: Fara u hena lil l-appostlu tagħna!
- Onesmo: Hella lili ukoll naqsam dan il-ferh magħkon; huti f'Gesu' Kristu, jiena ukoll darba bhal serp kont nitkxkar qalb it-taja tad-delitti u *idejja* kienu jintna bid-dmija ta' *l-insara*, izda kien Pawlu li reġhani u hasilni fil-fonti u wara li saffleli rahi, *hata* ministru t'Alla; gieh u glorja lil-appostlu tal-għus kollha (jinzel ibus id Pawlu)
- Maltin: Gieh u glorja lil ulied *izraël*.
- Pawlu: Uliedi: il-Knisja ta' Kristu qiegħda kulljum tikber u l-egħdewwa jikbru magna... nghidilkom itolbu biex taht is-sema tagħkon tiddi dejjem il-qawsalla tal-paci, biex l-ilma illi jbas il-blot tagħkon, ikun balzmu, biex il-ward li jikber ma dwarkom, ikun ta'imhabba, biex ix-xemx li daw-walkom, tkun il-fidi... biex il-qamh li jikber fir-raba, ikun l-ikel tar-ruh tagħkon; kumu ix-xebh ta' Kristu, kif dejjem kont jiena... u hekk għasata nistghu niltaqghu ilkoll fir-renja tas-sema (komoss *ghall-ahhar*) Uliedi... jiena sejjer inhallikohm (jiftah dirgħajja, għamla ta salib biex jilqa lil kullhadd fi *Adamu*) *Naxtieq* nibqa dejjem *magħkon*... izda ma nistax... jiena *SEJJE*r ninfired minkom imma Gesu' jkun dejjem magħkon
- Bala: Le..le.. missier u nexxej tagħna, ma rridx li thallina w' wehida... ma nhallikx tmur.
- Maltin: *LE..le* ..na thallinix (*aspragh kbira*)
- Pawlu: Ma jistax ikun, uliedi, f'*Roma* qiegħed isejjajli d-dmir tiegħi.
- Bala: F'*Roma* hena il-mewt qiegħda tistematik... jiena naf kollox, le -centurjun *Giulja* qalli kollox... na nhallikx tmur.
- Maltin: Le..f'*Roma* nhallikx tmur (xi shud jmorru jzoma lil Pawlu)
- Giulju: Huti, ahfrelli, intom taxtiegħu naga impossibbli; jiena lil-appostlu daqskom *Krabbejtu*, izda jiena għandi d-dmir li nip-presentah lil Cesare, u jekk ma jaurx korta wanda tmissu l-mewt taht is-setgħa tal-konsul *Roman* li jinsab hawn *Malta*. Tridu taraw l-art tal-*Gaira* tagħkon mansula bid-dema tiegħu?
- Maltin: Le...najkan qatt.
- Giulju: Mela hella din il-missjoni li ttejt f'*idejja* (inur jaqbad lil Pawlu u jghidlu; għandi tana li quddiem l-Imperatur *Neruni* tinrog taanta l-akbar vittortja.

Pawlu: Uliedi: (jibki) El-annar mill-annar x'henna kitar sabih
 milli tittajjat fi idna Alla bil-palma tal-martirja f'idejha
 (jinferk f'okja kbira) addio, nilteghu il-genna (jghannaq
 lil Publija u lil Balan u ~~publi~~ onraju kollha f'sikta kbira
 ibundin idu. Flavju gustus, gustus mur jibki f'romna ghalieh
 Wahdu badi na jghannaq t-tfal isgħer. Giulja jonrog li-l
 Pawlu bil-akbar hawnha; warajhom Luqa, arrestarko Trofi ma,
 Quesno u il-annar l-4 soldati Rumani; fix-xena baqa Publija,
 Balan, Flavju, Sesta u Maltin; fuq il-Palk taqa' nemda ta'
 sried il-galb u na jinsatmax hief il-biki ta' Flavju.

Publija: (mur bil-Lewza fuq Flavju) Okejkon Flavju, għandek raġun
 tibki u għad nibki miegħok għallex sfajna iltiema; imma issa
 hemm jiena u tara kif nota tikber, jiena stess nikkonsakrak
 sacerdot b'ix thun tista' tghini insalka l-ewwich... sarugg.
 imma (mur fuq il-Maltin) Iaton ukoll uliedi... (innes
 lejha il-annar) Ieda hekk... l-appostlu Pawlu jiasab ga fuq
 il-bastiment... il-bastiment beda jidherrek... l-appostlu na
 nbiebu qiegħdia ix-Ejru bil-maktar... hawn lemmha... B'ida
 qed ihus il-Għira tagħna. (hawn Publija, Sesta, Balan u Flavju
 jidheru il-maktar u jidher ix-Ejru; il-Maltin ixejru bil-
 frangni tas-zebbug li għad għandem f'idejhom: bicca manka
 allegra tagħnaq l-ispertakla.

Maltin: (il-oq ol ta l-outangaznu) Viva il-Missier tagħna... Viva
 d-dur l tagħna... viva l-appostlu Pawlu.. (ix jru dejjem
 l-inkantur; hawn wala x-xenz u min takt ix-xenz f'xefaq il-
 nna. Banar jidher il-bastiment fil-boħod, bil-qiegħ sbjad.
 Il-manja uvar titgaww, l-għajjat tal-Maltin jikber u fost
 l-għajjat ta' ewwiva "Missierna l-appostlu Pawlu" u fost
 il-tixjir ta' l-inkantur u l-ewwiva tas-zebbug; tlaqtralaq
 il-pertakla.

TRIN TAL-DARMI

4 ta' Janju 1957

Milena Malta.